

Centre de Professorat d'INCA

Projectes d'innovació pedagògica: una nova forma de fer

Competències bàsiques,
bàsiques per afrontar els nous reptes?

La pàgina web de centre:
més enllà d'una simple pàgina web

Treballar a les colònies escolars.
Els continguts històrics i geogràfics

Demografia a 1r de Batxillerat

Un (pre)text per (des)centrar autors:
història de la filosofia (filosofia II) [i 4]

El conte encadenat

Emoció, sentiment i art a l'escola.
Plàstica amb els pares i mares.

El Llibre dels Feits matemàtics

Projecte de les girafes.

Cp Es Puig de Lloseta a la VII Fira de la Ciència

L'Escola Oficial d'Idiomes d'Inca i el canvi de currículum

L'Escola d'Estiu de Mallorca
i el Moviment de Renovació Pedagògica

Servei de Formació Permanent del Professorat
Centre de Professorat d'Inca
Illes Balears

C/ Mestre Torrandell, 59 (INCA)
Tel. 971 507044 · Fax 971 881052
http://cprinca.caib.es
E-mail: cepinca@caib.es

Número 28 **juny 2008**

Edita:

Centre de Professorat d'INCA

Equip del CEP:

Director

Jaume Soler Capó

Assessoria d'Atenció a la Diversitat

Antoni Ribot Caldentey

Assessoria d'Educació Infantil i Secretària

Sacrament López Martínez

Assessoria d'Àmbit Sociolingüístic

Isabel M. Serra Serra

Assessoria de Tecnologies de la Informació

Bernat Llabrés Martí

Assessoria d'Educació Primària

Isabel M. Cerdà Moragues

Assessoria d'Àmbit Científicotecnològic

Gregori Puigserver Canyelles

Assessoria de Llengües Estrangeres

Victòria Alzina Femenies

Assessoria de Formació Professional

Joan Rosselló Rigo

Professores de Suport

Aina Ferrer Torrens / Margalida Núñez Navarro /

Administrativa

Maribel Beltran

Ordenances

Antoni Salvà / Marcos Garcia

Neteja

M. Salomé Rodríguez Tauster

Portada

Nicolau Llabrés

ISSN: 1139-9228

Dipòsit legal: PM 1729-98

Disseny i Maquetació:

www.accentgrafic.com

Imprimeix: Gràfiques Rubines, SL

Tel. 971 511739

Índex

Projectes d'innovació pedagògica: una nova forma de fer	3
Competències bàsiques, bàsiques per afrontar els nous reptes?	4
La pàgina web de centre: més enllà d'una simple pàgina web	6
Treballar a les colònies escolars. Els continguts històrics i geogràfics	9
Demografia a 1r de Batxillerat	12
Un (pre)text per (des)centrar autors: història de la filosofia (filosofia II) [i 4]	15
El conte encadenat	18
Emoció, sentiment i art a l'escola. Plàstica amb els pares i mares.	20
El Llibre dels Feits matemàtics	22
Projecte de les girafes.	24
Cp Es Puig de Lloseta a la VII Fira de la Ciència	26
L'Escola Oficial d'Idiomes d'Inca i el canvi de currículum	29
L'Escola d'Estiu de Mallorca i el Moviment de Renovació Pedagògica	30

Aquesta revista no comparteix
necessàriament les opinions expressades
pels seus col·laboradors

Projectes d'innovació pedagògica: una nova forma de fer

Jaume Soler Capó

DIRECTOR DEL CENTRE DE PROFESSORS D'INCA.

DINS el capítol de novetats que es plantegen en el Pla Quadriennal de Formació 2008-2012, una de les que més destaca és la que fa referència als Projectes d'Innovació Pedagògica: una nova forma de fer en la formació a centres.

La finalitat d'aquest tipus de projectes, tal i com s'estableix a la convocatòria, "és promoure la reflexió del professorat sobre la tasca educativa i potenciar l'aproximació entre la teoria i la pràctica, a partir de les motivacions, necessitats i mancances detectades pels equips de claustres dels centres educatius".

Aquest projecte significa donar una passa més enllà de com es treballava fins ara en els centres a través dels seus projectes de formació i permeirà, entre altres coses, enfortir les trajectòries formatives del centre i donar l'oportunitat de contextualitzar les seves activitats formatives dins un projecte global de centre a mig termini.

Els projectes, se'n preveuen un total de trenta a tota la Comunitat, tendran una durada entre 30 i 40 hores per curs escolar i compromís de treballar els centres un mínim de dos cursos i un màxim de tres. Al llarg d'aquest termini podran tenir ponències de formació amb un màxim de 30 hores al llarg dels primers dos cursos escolars.

En aquests projectes hi haurà de participar l'equip directiu i hi jugarà un paper prominent el Servei d'Inspecció, que en el seu moment en farà una valoració.

Els grans eixos de treball són: La llengua al centre educatiu, Les TIC aplicades a l'aula, i Cap a una escola inclusiva. Es deixa també obert un capítol d'índole general perquè es puguin plantejar altres temàtiques diferents a les ja indicades. També es contemplaran dins aquests projectes, els referits a la mediació escolar a Secundària.

Al marge d'aquesta novetat pel que fa a la Formació a Centres continuaran vigents les modalitats de formació existents fins a hores d'ara.

Competències bàsiques, bàsiques per afrontar els nous reptes?

Sacramento López Martínez
ASSESSORA DE FORMACIÓ, CEP D'INCA

ENS trobem en uns moments en què el debat sobre què ensenyar i com se centra en les competències. Una definició de competència (n'existeixen moltes, cada autor que parla sobre el tema intenta definir el concepte) que per a mi és bastant completa la planteja Perrenaud: *Aptitud per enfrontar eficaçment una família de situacions anàlogues, mobilitzant a consciència i de manera a la vegada ràpida, pertinent i creativa, múltiples recursos cognitius: sabers, capacitats, informacions, valors, actituds, esquemes de percepció, d'avaluació i de raonament.* Si entrem en una dimensió antropològica, podem dir que l'home primitiu va haver d'aprendre a *mobilitzar* els seus coneixements en funció de la situació i el context, va haver de fer un complex exercici de competència per a la seva supervivència.

Morin, en les seves reflexions sobre educació escriu: *Calen reformes en la flexibilitat, en el gruix dels programes, en l'organització, però aquestes modificacions totes soles només són reformetes que amaguen encara més la reforma del pensament. (...) Arribem a un cul de sac : 'no es pot reformar la institució sense haver reformat prèviament les ments, però no es poden reformar les ments si prèviament no s'han reformat les institucions. (...) L'enorme màquina de l'educació és rígida, dura, tossuda i burocràtica. (...) Hi ha una resistència obtusa, fins i tot en ments refinades.* La constatació de la manca de capacitat dels alumnes per saber emprar els coneixements que teòricament tenen (o que varen aprendre en un moment determinat) en diferents situacions reals està incidint en la necessitat de revisar el

caràcter d'aquests aprenentatges.

Calen competències per donar respostes als problemes de la vida. Les competències relacionades amb el saber fer i el saber aprendre se sumen a totes aquelles relacionades amb el treball col·laboratiu i en equip, es tracta d'arribar a una ensenyança que orienti la seva finalitat cap a la formació integral de les persones: saber, saber fer, saber ser i saber conviure com ja va plantejar Delors en el seu informe a la UNESCO.

Una escola que pretén ensenyar competències per donar respostes als problemes de la vida ha de realitzar una anàlisi que determini quines són les que es poden assolir, no tan sols les desitjables, i ha d'establir criteris per poder seleccionar els continguts. Seleccionar duu a decidir quins aprenentatges són bàsics i clau en el desenvolupament de la vida de les persones i per al conjunt de la societat, Coll va més enllà quan escriu:

(...)En el moment que s'accepta que no tot allò que és interessant aprendre i que mereix la pena aprendre ha de formar part necessàriament del currículum obligatori de l'educació escolar, llavors s'introdueix una dinàmica i una lògica diferent en els processos de revisió i actualització curricular i és possible arribar a acords importants sobre allò que és bàsic en l'educació bàsica.

Treballar de valent per competències fa necessari, és evident, establir quines serien les competències docents que es deriven. Aquí és on podem tenir dificultats però crec que també és on podem tenir esperança. Lipman afegeix: *Si veiéssim els estudiants com a productors de coneixement,*

considerariem els professors com a gestors d'experiències d'aprenentatge (...) això significaria posar els estudiants davant situacions en les quals han d'aprendre a utilitzar el coneixement que ja posseeixen, connectar de forma sistemàtica i reflexiva els coneixements previs amb els nous, organitzar les relacions entre els fragments d'informació semblants i avaluar les seves conclusions abans de dir-les (...) Cal destacar que Lipman no parla aquí específicament de la paraula competència però sí sembla tenir clar el que és necessari fer a l'escola per aconseguir que els alumnes treballin per competències.

Les principals *competències docents* específiques que propugna el Consell de la Unió Europea (education and training 2010) són:

- Promoure nous aprenentatges.
- Noves formes de treballar a classe.
- Treballar més enllà de la classe.
- Integrar les tecnologies de la comunicació de la informació.
- Actuar com a professionals.
- En els llibres blancs s'especifiquen dos tipus de competències:

1. Específiques: habilitat pròpies i vinculades a una titulació: li donen identitat i consistència social i professional a un perfil formatiu.

2. Transversals: necessàries per al treball i la vida com a ciutadà, iguals per a tots independentment del tipus d'estudis que es facin, sobre aquestes competències, Elena Cano fa la següent classificació:

- Competència de planificació i organització del propi treball.

- Competències de comunicació.
- Competència de treball en equip.
- Competències per establir relacions interpersonals satisfactòries i de resoldre conflictes.
- Competència en l'ús de les TIC.
- Competència d'autoconcepte positiu i ajustat.
- Competència d'autoavaluació constant de les nostres accions.

L'autoavaluació és una competència que si bé és molt important es fa difícil d'introduir en les nostres escoles. Per ventura té a veure amb la manca de tradició en l'autoavaluació docent i del propi Equip. Sembla que fins ara el mestre tan sols havia d'avaluar l'alumne i ell estava exempt d'aquesta avaluació, el concepte que es té d'avaluació docent o de centre està avui en dia molt relacionat amb l'avaluació externa que planteja en ocasions l'administració. Hem de treballar per aconseguir que l'autoavaluació docent es vegi com un element més de la pràctica reflexiva, un element necessari i vinculat a l'anàlisi de pràctiques d'aula i la revisió habitual dels plantejaments educatius. En una entrevista, Santos Guerra planteja: (...) *al centrar la evaluación en el alumno, todos los demás agentes pasan inadvertidos. Se piensa que el problema no es el currículo, o los métodos, o el modo de plantear la evaluación; (...) La evaluación debería servir para dialogar entre los profesores, entre ellos y los alumnos, entre la sociedad y la universidad, lo cual no significa que todos estemos de acuerdo y que tengamos que pensar lo mismo. Se trata de desarrollar un proceso de diálogo que busca comprender la realidad. Si la evaluación genera comprensión, desde la comprensión podemos mejorar.*

Zabala planteja diferents fases que es desenvolupen en el procés d'una actuació competent, és aquest un procés complex i requereix realitzar una

sèrie de passes en poc temps:

1. Analitzar la situació des d'una visió que assumeixi la complexitat La paraula complexitat és recurrent en molts comentaris de diferents autors. En l'actualitat, no es pot parlar de complexitat sense anomenar Edgar Morin: *"Necessitem que es cristal·litzi i es radiqui un paradigma que permeti el coneixement complex"*. Incidint en el repte de la complexitat, l'autor afegeix: *Darrere del repte de la globalitat i de la complexitat se n'amaga un altre: el de l'expansió incontrolada del saber. (...) El coneixement només és coneixement en tant que organització, relació i contextualització d'informacions.* En la mateixa obra, Morin escriu: (...) *el desenvolupament de la capacitat de contextualitzar i globalitzar els coneixements esdevé un imperatiu educatiu. Treballar a l'aula des d'una perspectiva transcisciplinar es fa cada vegada més necessari.* Les àrees, doncs, tal i com estan desenvolupades en l'actualitat, han quedat obsoletes. Són compartiments estancs que no donen a l'alumne una visió global i complexa dels problemes reals. Si seguim treballant en aquesta línia no aconseguirem de cap manera un aprenentatge que es vinculi amb la vida.

2. Identificar i recollir les dades rellevants.

3. Resoldre i revisar els esquemes d'actuació i valorar quin és el més adequat.

4. Aplicar l'esquema d'actuació d'una manera flexible i adequat-lo a les característiques específiques de la situació real.

5. Ús dels procediments, de les actituds, els fets i els conceptes de forma interrelacionada, integrada. La competència necessita ser demostrada en una situació concreta.

Podem concloure que una persona no és competent en abstracte sinó en relació a la pràctica, a l'acció. Les

competències són acció més reflexió i són adquiribles, i el que és molt important: la competència pot ser la mateixa però la resposta individualitzada a cada situació és diferent. Treballar per competències significarà anar més enllà dels processos reproductius, mecànics i inamobibles, cal actualitzar els currículums per ajudar els nostres infants a entendre el món des de la complexitat i per aconseguir que aquests alumnes esdevinguin ciutadans capaços d'intervenir activament i críticament en la societat canviant que els acompanyarà al llarg de la seva vida.

BIBLIOGRAFIA:

ARNAU, L. i ZABALA, A. (2007): *Cómo aprender y enseñar competencias*. Graó, Barcelona.

CANO, E.: *Competencias de los docentes*. Aula de Innovación Educativa. Nº 152, p. 67-71.

COLL, C. (2006): *Lo básico en la educación básica. Reflexiones en torno a la revisión y actualización del currículo escolar*. Revista Electrónica de Investigación Educativa, 8 (1): <http://redie.uabc.mx/vol8no1/contenido-coll.html>

COLL, C. (2007): *Una encrucijada para la educación escolar*. Cuadernos de Pedagogía, nº 370, pp. 19-23.

Congrés de competències bàsiques. Barcelona, 26 i 27 de juny de 2003. Síntesi dels debats. En: http://www10.gencat.net/drep/binaris/Competencies_tcm112-46496.pdf

DELORS, J. (1996): *La educación encierra un tesoro*. Informe a la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la Educación para el Siglo XXI. UNESCO. http://www.unesco.org/education/pdf/DELORS_S.PDF

LIPMAN, M. (1998): *Pensamiento complejo y educación*, Ediciones de la Torre, Madrid.

MORENO, C i POZO, J.I. (2001): *Competencias para sobrevivir en el siglo XXI*. Cuadernos de Pedagogía, nº 298, pp.50-55.

MORIN, E. (1999): *Los siete saberes necesarios a la educación del futuro*, en: <http://www.bibliotecasvirtuales.com/biblioteca/Articulos/Los7saberes/index.asp>

MORIN, E. (2003): *Tenir el cap clar*, La campana, Barcelona.

PERRENOUD, P. (2004): *Diez nuevas competencias para enseñar*. Graó. Barcelona.

SANTOS GUERRA, M (2003): entrevista publicada en el Portal digital: *Red de la Iniciativa de Comunicación* en: <http://www.comunitat.com/en/node/67244>.

La pàgina web de centre: més enllà d'una simple pàgina web

Petra Rubert Garí
CEIP S'HORT DES FASSERS. ALCÚDIA

Els darrers anys, la nostra societat, és cada cop més receptiva als nous mitjans de comunicació, sobretot Internet. Davant aquesta realitat, els professors, els alumnes i els centres educatius es veuen davant un repte molt important ja que apareixen noves oportunitats per a l'ensenyament i l'aprenentatge, que hem d'aprofitar i gaudir.

Són molts els centres que de manera progressiva han anat construint la seva pàgina web. Les utilitats i els recursos són diversos, però segur que ens posaríem d'acord amb una sèrie de generalitats:

Aproximar l'escola a les famílies. Mostrar les activitats que es desenvolupen a l'aula, al pati... a les festes..., el treball sobre centres d'interès... etc. En definitiva un plafó de notícies de tot tipus, la finalitat del qual és informar.

Incorporar els alumnes a la nova societat TIC. Tenir una pàgina web amb actualitzacions permanents, incloent-hi els treballs dels alumnes, les fotografies d'activitats o sortides és ensenyar amb l'exemple. En ésser-los pròxima la pàgina els és atractiva. És fàcil engrescar-los a la participació, per tant a l'aprenentatge de l'ús de les TIC.

Dirigir l'estudi dels alumnes. A través de la web pròpia, incorporant-hi pàgines amb adreces útils per a l'estudi, les pròpies produccions i apunts dels professors, publicant els exercicis o activitats que se'ls encomanen, publicant a un blog el dia a

dia de l'aula o de l'assignatura. Aquesta és una forma molt pràctica i motivadora de treballar i estimular-los a investigar, repassar, fer esquemes, consultes, fer deures. Tot per fomentar l'autonomia i els hàbits de treball.

Facilitar l'accés a webs educatives als més petits. Uns icones de les plataformes educatives preferides –Edu, Erik...– a la pàgina principal o qualsevol altra si es té predeterminada en iniciar-se l'explorador, és una facilitat que podem posar als més petits d'educació infantil quan encara no són hàbils en el maneig de la lectoescriptura.

Llançar i compartir la feina per part del professorat. Sense adonar-nos, el professorat, mostrant la nostra feina estam creant un gran espai pedagògic dins el qual tots podem aprendre. Hem de pensar que quan cercam algun document referent a la nostra feina i el trobam, això és perquè algú li ha posat. És molt important que nosaltres també hi aportem els nostres.

COM TOTES LES COSES, S'HA DE COMENÇAR DE ZERO.

Arribar a posar en pràctica les idees exposades més amunt no és cosa d'un dia. Sobretot en un camp on els canvis han estat continus els darrers anys. Nosaltres hem anat fent camí a poc a poc.

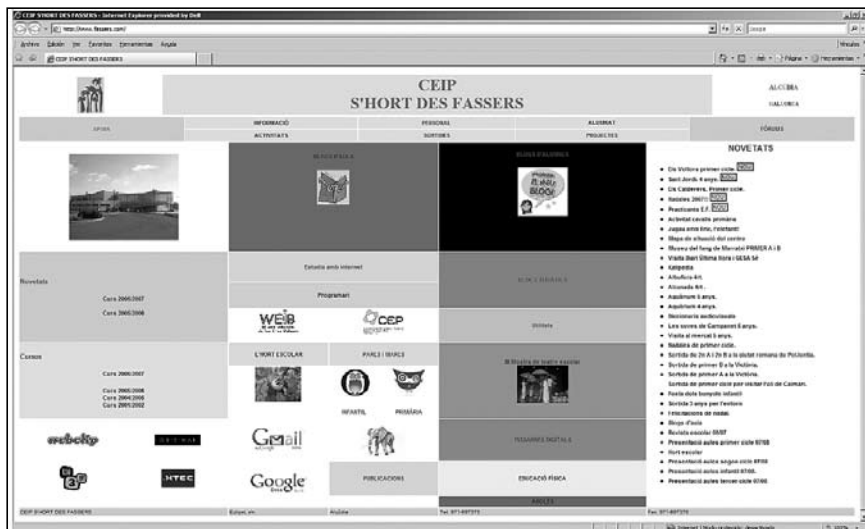
En un principi férem una pàgina molt simple i la ubicàrem en un espai gratuït de Yahoo. Més endavant compràrem un domini i començàrem a pagar una quantitat anual bastant assequible.

La idea era que a nivell de centre tots hi fóssim capaços de penjar-hi aportacions i per això organitzàrem un seminari de creació de pàgines web, al qual s'hi va apuntar la quasi totalitat del claustre. Tots hi férem la nostra petita aportació i ja teníem la pàgina preparada per fer-la pública.

Al curs següent ens organitzàrem per cicles i cada cicle tenia un coordinador que hi anava publicant diferents activitats, sortides, festes... Fixàrem que cada coordinador hi dediqués una sessió setmanal. Un membre de l'Equip Directiu hi anava publicant les activitats i documentació més general.

Vàrem anar avançant i agafant experiència. Fèiem reunions periòdiques de coordinadors per anar fixant criteris comuns: format de la portada i de les pàgines, formes de fer els enllaços, també refrescar idees del programa que utilitzam, "el Dreamweaver"...

Mantenir una pàgina web de feina. Les sessions a vegades no es podien dur a terme degut a una excursió, una substitució... Entre anar per feina i guardar si no es tenia molt per mà passava el temps molt ràpidament. Al

final vàrem concloure que possiblement una persona amb coneixements i acumulant-li les diferents sessions podria concentrar-s'hi més i rendibilitzar més el temps. Així ho fem ara. I de moment funciona molt bé.

A més a més, enlloc d'anar publicant diversitat de temes, ho hem acotat, i enguany ens centram a publicar just informació sobre les sortides dels alumnes fora del centre. Pensam cada any centrar-nos en un tema i així creiem que podem anar mostrant la complexitat del centre alhora que els alumnes es van veient i els pares coneixent les seves activitats.

LA PÀGINA A DIA D'AVUI. LES NOSTRES SECCIONS.

Pendents d'una reestructuració de format necessària de la plana principal, a dia d'avui a la pàgina d'inici bàsicament hi podem trobar tres tipus d'informació que podem classificar segons els destinataris: la comunitat educativa en general, els alumnes i els professors.

PER A LA COMUNITAT EDUCATIVA EN GENERAL

Informació general del centre. La situació, les característiques, les instal·lacions, el menjador amb el seu reglament i el transport escolar. També una galeria d'imatges més representatives.

Personal que hi treballam. Consell escolar, equip directiu, tutors, tutores i especialistes a més del personal no docent.

Informacions que poden ser d'interès de l'alumnat. Calendari escolar, horaris i els llibres de text.

Recull d'activitats complementàries del centre. Fonamentades bàsicament en la celebració de les festes tradicionals i populars d'Alcúdia i de Mallorca. Però també el dia del llibre, la setmana cultural, el dia de la música o la finalització del curs escolar.

Sortides dels alumnes fora del centre. Aquí s'especifiquen les sortides escolars que es fan al llarg del curs. Enguany ens hem dedicat especialment en aquest tema i totes les excursions dels diferents cursos estan

enllaçades amb algun album de fotografies.

Projectes que duim endavant des del centre o projectes en els quals participam. Mediambient, hort escolar, activitats a l'hora del pati, pàgina web, Programa biblioteca-escola, mostra de teatre, Escola viva d'Última Hora, Projecte Balanguera del Museu de Mallorca...

Pares i mares. Adreces pels pares on trobar informació sobre temes que els poden esser d'interès: tècniques d'estudi, aprendre a aprendre, logopèdia, psicologia infantil...

PER ALS ALUMNES

Blogs d'aula. Als blogs d'aula hi podem trobar des dels deures fins a la crònica de sortides, treballs, experiències

Blogs d'alumnes. Des de tercer fins a sisè cada alumne té un blog on hi va penjant els diferents treballs que fa a l'escola. Es una forma de participar de la pàgina web de centre i de mostrar els propis treballs des de l'aportació personal al blog.

Adreces per a l'estudi. Als apartats Blocs temàtics i Estudia amb Internet podem trobar adreces per treballar o investigar sobre les diferents àrees d'estudi: diccionaris, traductors, adreces específiques de cada assignatura... També adreces de jocs o de revistes infantils i juvenils. En algunes èpoques de l'any (Nadal, Pasqua, estiu...) de forma cridanera suggerim des de la plana principal activitats interessants per fer feina a casa.

Icones de treball. Als més petits d'educació infantil els facilitam l'accés a les pàgines que més usen a través d'una icona a la pàgina principal. Els facilitam així, amb uns quants clics, un accés ràpid

a les pàgines que hagin de treballar donant-los més temps per a la diversió i l'aprenentatge. També amb la mateixa intenció d'utilitat tenim icones per als més grans: gmail, googledocs...

Programari. Intentam facilitar als alumnes les adreces des d'on instal·lar els programes informàtics que més empram a l'escola.

PER ALS PROFESSORS.

Documents del centre i legislació. A través de l'enllaç Utilitats podem accedir a una pàgina on anam recopilant la diferent legislació que apareix i que afecta la nostra feina. També des d'aquesta plana podem accedir als diferents documents que tenim aprovats al centre.

Aplicacions per a pissarres digitals. Aquí anam publicant les feines o treballs que hem creat o empram amb les pissarres digitals.

Icones de treball. Un enllaç directe amb la Conselleria i amb el CEP facilita la nostra feina. També enllaços a xtec o edu3.cat.

Espais per a les especialitats. Educació física i Anglès exposen la seva feina. Per exemple, a l'àrea d'educació física mostren activitats per als alumnes per realitzar a casa seva i respondre mitjançant e-mail al professor. A l'àrea d'anglès s'hi enllacen jocs i activitats pel treball de l'idioma.

Un secció general per a tots els visitants és Novetats. Hi anam anunciant les diferents novetats durant el curs. Refeïm aquesta secció anualment.

INTENTAM UNA PÀGINA ÚTIL.

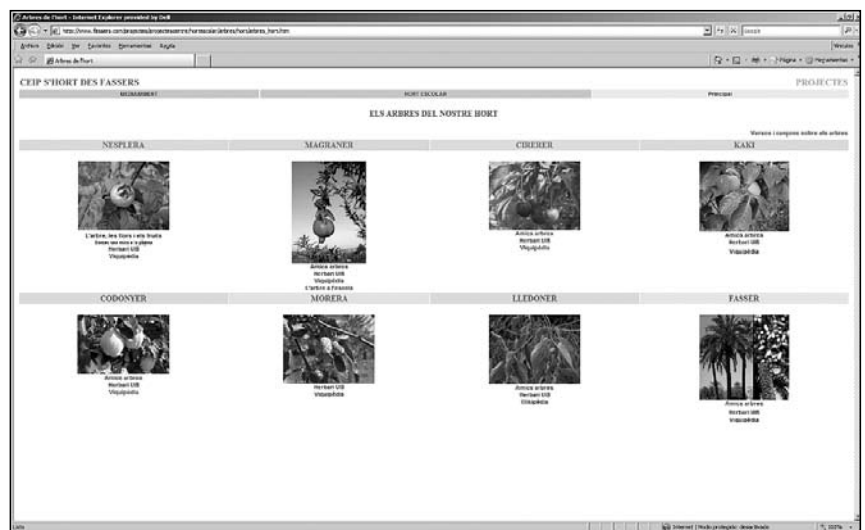
La pàgina web és per a nosaltres una gran plataforma per impulsar i facilitar el treball.

La quantitat de visites mensuals ens

donen la seguretat que la pàgina té interès. Deduïm que és útil. Des de casa els professors, facilitant així la seva feina, poden consultar alguns documents importants del centre. Alguns necessiten una contrasenya. Molts d'alumnes la tenen com a pàgina predeterminada a ca seva, altres centres la tenen també com a pàgina de referència per treballar distintes àrees... Creïm que estam fent una feina útil i vos convidam a visitar la nostra web: www.fassers.com

Estam oberts als vostres suggeriments per tal d'actualitzar-la, innovar-la o fer-la més útil. Ens podeu enviar les vostres idees a l'adreça del centre. Pensam que compartir és una bella paraula i, a més a més, clau en el món d'Internet. Compartint idees, avançam en la millora i el coneixement de les eines TIC per tal de millorar la nostra feina i la qualitat de les nostres escoles.

Si més no, nosaltres seguirem fent feina per tal de potenciar aquesta gran eina educativa d'intens futur proper, que ja comença a tenir passat.

Treballar a les colònies escolars

ELS CONTINGUTS HISTÒRICS I GEOGRÀFICS

Celso Calviño Andreu
Jerònia Sampol Fornés
CP RAFAL VELL. PALMA

REALITZAR anualment les colònies escolars, al CP Rafal Vell, és un dels objectius prioritaris de l'escola. És una de les activitats que conformen l'ideari del centre des de fa bastants d'anys i es duen a terme a tots els nivells escolars, des de l'educació infantil fins al darrer nivell de primària.

Normalment es realitzen a finals de maig o principis de juny. La raó de fer-se durant el tercer trimestre, sobretot als primers nivells de cada cicle, es deu a la necessitat per part del professor de conèixer el nou alumnat. En el cas particular nostre, en el tercer cicle de l'educació primària sempre es du a terme a l'acabament del curs i les dates exactes depenen de l'oferta de les cases de colònies. Fa anys no hi havia problemes per poder escollir dates i llocs, tant en el cas de Mallorca com a altres illes i llocs de la península, però actualment a causa que moltes d'escoles han introduït les colònies dins el seu currículum ho has de sol·licitar amb un any o dos d'antelació.

Les colònies actualment poden realitzar-se amb monitors o sense. Les realitzades amb monitors, tenen l'avantatge que aquests coneixen molt bé el lloc de visita i les activitats que ofereixen són variades, en aquest cas, el professor pot elegir les més adients segons els interessos i objectius de la seva programació. Si les colònies són sense monitors, són els mateixos tutors els que han de programar les activitats a desenvo-

lupar, llavors la feina de preparació recau totalment en els mestres, són ells els que han de visitar prèviament el lloc per organitzar els itineraris i preparar les activitats.

Les colònies es programen a principi de curs i sempre es té en compte les opinions dels tutors que han tingut anteriorment, per conèixer tant el lloc d'estada dels anys anteriors com els interessos i preferències de l'alumnat, perquè aquests adquiriran un protagonisme notable a l'hora de la preparació i realització d'activitats i jocs, o si aquestes estan preparades, escollir les més adequades i motivadores. S'ha de procurar sempre cercar nous llocs per fer les colònies i no repetir el lloc d'estada d'altres anys, hem de pensar que l'alumnat normalment vol conèixer nous espais, la qual cosa sempre és molt més atractiva.

Encara que s'elabori la programa-

ció per definir els objectius, la metodologia i l'avaluació sempre es deixa algun marge a la preparació d'activitats que sorgeixen espontàniament i són de l'interès o responen a motivacions dels alumnes.

Hem de tenir en compte els dos aspectes fonamentals de les colònies que són el treball i l'esbarjo. És important remarcar que de les colònies es pot treure un gran profit didàctic centrat en els continguts geogràfics i històrics presents en el projecte curricular. Encara que tots sabem que, les colònies escolars, són una peça clau per a la convivència, degut als lligams de relació que s'estableixen entre alumnes - alumnes i alumnes - professors fora de l'àmbit de l'escola.

Un aspecte molt important és que la vida en ple medi natural ens fa conèixer un escenari diferent a l'escolar, el tracte entre mestres i

alumnat canvia totalment donant pas a una confiança i relació plena entre els uns i els altres. Sí que és veritat que s'ha d'explicar a l'alumnat, i han de tenir molt present, que a les colònies per fer-se en temps lectiu, en hores que haurien de ser de classe, s'ha d'alternar el temps dedicat a l'esbarjo amb l'altre dedicat a l'aprenentatge. Indubtablement l'ensenyament - aprenentatge aplicat d'aquesta forma serà molt més divertit, significatiu i motivador.

També és primordial explicar a l'alumnat que la visita a altres llocs amb unes característiques molt distintes a les del nostre entorn quotidià,

ens ofereix poder aprendre de forma diferent i sobre la realitat molts de conceptes que d'altra manera, solament es podrien aprendre a través dels llibres de text.

Amb les colònies es potencien moltes capacitats, es fomenta l'observació directa i guiada, la deducció, la comparació, la interpretació, i el més important obrir interrogants a fenòmens, paisatges... que per a ells, com veurem, són nous i estranys.

Indubtablement hi ha uns objectius que podríem anomenar generals a qualsevol anada de colònies, tant si

es fan a Mallorca com si es fan a fora. Aquests són:

- Fruir i gaudir de la natura.
- Potenciar l'estima i respecte per la natura.
- Possibilitar aprenentatges directes a través de l'observació.
- Conèixer ambients diferents.
- Valorar l'autonomia personal.
- Desenvolupar la comunicació i convivència entre ells/es i els / les mestres en un àmbit diferent al que es viu a l'escola.
- Realitzar activitats lúdiques.
- Endreçar i netejar espais comuns.
- Responsabilitzar-se de les tasques que els han encomanat.
- Adquirir hàbits i normes de comportament a l'hora dels àpats.
- Respectar i tenir cura del material.
- Participar en l'elaboració i preparació de les activitats lúdiques.

En el tercer cicle de l'educació primària les colònies estan programades amb un objectiu molt clar, comprendre espais geogràfics diferents al nostre. Per aquest motiu en un principi pensàrem dur a terme les colònies a les illes de Menorca i Eivissa per tal de conèixer les illes que formen la comunitat autònoma. Això no fou possible perquè no trobàrem un lloc apropiat a Eivissa i si en canvi a Menorca. El nou replantejament, per a sisè, fou triar com a lloc d'anada la zona volcànica de la Garrotxa, perquè tenia unes característiques físico-naturals molt distintes a Mallorca.

Els continguts històrics i geogràfics que tractam són molt diferents als que estudiem a les colònies de cinquè amb l'anada a Menorca dels

de sisè amb la visita a la zona de Girona.

Menorca disposa d'una immensa quantitat de restes prehistòriques que serveixen de recursos per dur endavant l'estudi i repàs de la prehistòria de les Illes Balears, que és un dels blocs temàtics de cinquè. El món talaiòtic ja és conegut per l'alumnat de primària amb les anades a distints poblats talaiòtics que han visitat al llarg de l'etapa com són els de Capocorb Vell, ses Païsses i Son Fornés. El viatge a Menorca es complementa amb la visita al poblat de Torralba d'en Salord i Trepucó on poden observar i conèixer una taula absent en els poblats mallorquins. Una altra visita molt significativa és conèixer la naveta des Tudons usada com a necròpolis i diferent a les navetes d'habitació de Mallorca i d'aquesta manera l'alumnat es pot fer una idea de com eren aquestes construccions, ja que la naveta des Tudons està en perfecte estat de conservació. Des del punt de vista històric l'anada a les fortificacions del port de Maó i l'observació de certs edificis ajuda a conèixer i endinsar-se en la dominació anglesa de Menorca. Aquesta metodologia que empra com a principal recurs les visites i itineraris guiats, propicia un aprenentatge significatiu molt positiu. L'observació directa ajuda a comprendre millor molts d'aspectes que amb la simple lectura en el llibre de text i l'explicació del professor no seria tan efectiva. Totes les visites van acompanyades d'una explicació oral amb fets històrics determinats i la contarella de llegendes que fan molt més amè i ric l'aprenentatge del nostre passat.

L'anada a la zona de la Garrotxa des del caire històric ens permet conèixer com era la vida a l'època medieval al principat de Catalunya i ajuda a comprendre millor la història de la Corona d'Aragó. És molt interessant la visita al pobles de

Santa Pau i Sant Feliu de Pallarols i observar les cases i carrers típics de l'època medieval a través d'una gimcana.

Des del punt de vista geogràfic, la visita a Menorca ens ofereix veure una illa diferent a Mallorca. Observant l'aspecte geològic es poden veure materials lítics de l'era primària que pràcticament són inexistents a Mallorca. També és interessant observar els materials pissarrosos que hi ha a la part nord de l'illa.

La pujada al puig del Toro permet contemplar un paisatge des d'on es poden identificar molts d'accidents de costa i de relleu, caps, cales, barrancs, turons...fins i tot poder realitzar activitats d'orientació real i sobre mapes.

L'albufera des Grau on podem observar un dels espais de major interès natural amb gran varietat de plantes i ocells. Tampoc no deixam de banda l'observació i estudi dels dos ports naturals més importants de l'illa, el de Maó i el de Ciutadella.

La Garrotxa ofereix conèixer una zona volcànica amb uns materials molts diferents als de Mallorca i Menorca, on predominen els calcaris. La pujada i baixada al cràter del Volcà de Santa Margarida, l'anada al Croscat...tot ajuda a tenir una idea

molt clara de les diferències edafològiques i litològiques d'aquesta zona. El tipus d'agricultura i ramaderia, els paisatges boscosos amb una abundant vegetació fan que en parlar de paisatges, l'alumnat hagi adquirit uns coneixements molt més amplis que li permeten assimilar altres conceptes que d'una altra manera serien per a ell molt més abstractes i complicats.

La visita a la Fageda d'en Jordà ens ofereix la possibilitat de conèixer la formació d'un bosc de faigs en unes condicions climatològiques molt distintes del bosc de Mallorca. Igualment es fan diverses activitats sobre la flora i la fauna característica d'aquest lloc.

Per acabar, el professor, com en tota experiència didàctica, igualment a les colònies, és necessari dur a terme una avaluació ja que és una part molt important del currículum escolar. És convenient avaluar els resultats per tal d'evitar fer activitats que no han estat del seu interès i millorar aspectes o crear activitats noves segons els seus suggeriments, però també, s'ha que dir, que és necessari avaluar i no deixar de banda els coneixements adquirits per l'alumnat, així com tot l'aspecte actitudinal i de convivència.

Demografia a 1r de Batxillerat

Martí Canyelles
IES MARRATXÍ

Un dels problemes amb què ens trobam a l'assignatura d'Història del Món Contemporani a 1r de batxillerat és la interpretació de gràfiques de població, bàsicament a tres nivells:

1.- Derivats de les capacitats mentals dels alumnes d'interpretar, relacionar, i sobretot, de copsar les dimensions reals i tendències que s'amaguen rera les xifres.

2.- Deguts a la manca de disponibilitat de materials fàcilment accessibles, simplificats i adequats per a facilitar una millor interpretació. Això és especialment significatiu sobretot pel que fa a dades referides a les Illes Balears.

3.- La manca de valoració en el currículum de la nostra història i cultura. Sembla que la Història del Món Contemporani situa els centres d'atenció a Europa. Els protagonistes són Anglaterra, França, Alemanya, Rússia, i ja dins el segle XX, Estats Units i Japó. Fins i tot la Guerra Civil Espanyola, que va ésser el centre d'atenció mundial i que els contemporanis ja valoraven com el preludi de la guerra que vindria després, és obviada.

1.- LA DEMOGRAFIA DE L'ANTIC RÈGIM I LA TRANSICIÓ DEMOGRÀFICA.

Anglaterra és el paradigma de pas del model demogràfic típic de l'Antic Règim a la demografia moderna, relacionat amb la revolució industrial:

- En una primera fase, elevades natalitats i mortalitats
- En una segona fase es redueix la mortalitat i es mantén la natalitat

- En una tercera fase es redueix la mortalitat i decau la natalitat, segons el model conegut.

2.- LA TRANSICIÓ DEMOGRÀFICA A LES ILLES BALEARS

Quan volem treballar a classe qüestions específiques relacionades amb el nostre país, ens trobam amb una dispersió de dades, de difícil interpretació per a no especialistes, que ens obliga a haver de recórrer a bibliografia específica i a elaborar les nostres pròpies taules, coses que desmotiven, quan no impossibiliten aquesta utilització, aclaparats per la feina diària.

Sense pretensions d'aportar res nou ni fer un treball exhaustiu sobre el tema, només per utilitzar a les meves classes, he intentat recollir i simplificar aquestes dades i per això les public aquí, per si poden ésser d'utilitat a algú.

La sèrie més completa d'evolució de població que he trobat és a Roura (1985, pàg. 422-23). La present contrastada amb un altre quadre estadístic que recull les aportacions de diversos autors (taula 1).

3.- ELS CENSOS DE POBLACIÓ

A l'Estat espanyol, el primer cens de població fiable és el de 1857-1860, seguint les demarcacions provincials de 1833 –més o menys les actuals-, durant el regnat d'Isabel II, en què s'establí per decret la realització d'un cens cada cinc anys. Tot i així els censos següents són de 1887 i 1897.

Durant l'Antic Règim, aplicant les idees de la Il·lustració es dugueren a terme els primers censos de població. El cens del Comte d'Aranda (1768), de Floridablanca (1787) i de Godoy (1797). El problema d'aquests censos "pre-estadístics" és la seva escassa fiabilitat i manca de sistematització en la recollida de dades.

Durant l'edat mitjana i edat moderna no existeixen els censos de població, i els historiadors han de recórrer a dades indirectes, bàsicament el morabatí. El morabatí era un impost directe que requeia sobre les famílies. Instaurat per Jaume I el 1266, perdurà fins la seva supressió per Carles III el 1765. S'havia de pagar cada set anys, per Pasqua, un morabatí, que equivalia a set sous.

El problema de la fiabilitat d'aquesta font és conegut:

- 1.- Determinats sectors de població estaven exempts del seu pagament
- 2.- En situacions determinades, determinades persones no el podien pagar
- 3.- Era un impost per "focs" o famílies. No sabem quants membres les integraven. Se sol calcular un coeficient de 4,5-5 persones per família.

4.- LA POBLACIÓ A L'EDAT MITJANA I MODERNA (S. XIV-XVI) (gràfic 1)

Entre 1329 i 1580 es constata una tendència demogràfica descendent, Mallorca perd població. Els documents de l'època confirmen aquesta rea-

litat. Aquest descens de població és més acusat a Ciutat que als pobles. Les corbes descendents es corresponen amb:

- La Pesta Negra de 1348
- La Revolta Forana de 1450

A Mallorca, la revolta de les Germanies (1521) marca el final de l'edat mitjana i el començament d'un nou cicle. Els seus efectes demogràfics es constaten en una forta baixada de població que arribarà al punt més baix el 1530. El segle es tancarà amb fortes puntes de crisi demogràfiques.

5.- LA POBLACIÓ DURANT ELS SEGLES XVII I XVIII (gràfic 2)

A diferència del període anterior, tot i l'escassetesa de dades demogràfiques, es pot observar una tendència a l'alça sostinguda, també més significativa als pobles que a Ciutat. Precisament aquesta manca de dades dificulta la constatació de les crisis demogràfiques, ben presents a aquesta època.

6.- LA POBLACIÓ A L'EDAT CONTEMPORÀNIA (gràfics 3 i 4)

A partir de mitjan segle XIX comença el cicle demogràfic modern, amb una tendència a l'alça consolidada, si bé encara hi seran presents crisis demogràfiques puntuals per epidèmies. La població rural segueix essent molt més nombrosa que a Ciutat fins a mitjans segle XX. El turisme i la immigració faran

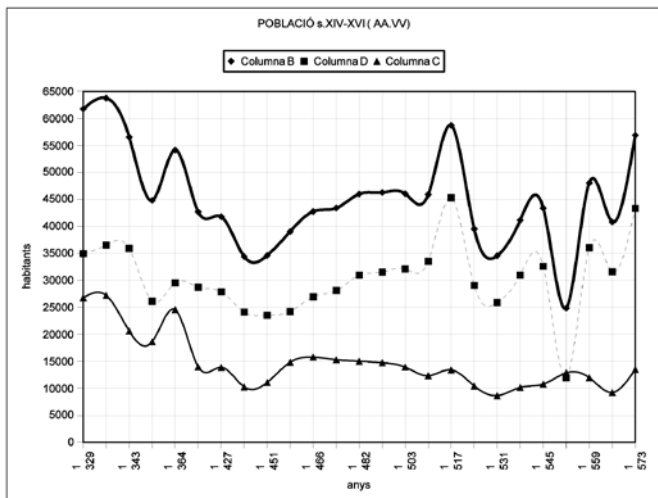
que el 1970, per primera vegada, la població de Palma superi la població rural.

7.- NATALITAT I MORTALITAT (taules 5)

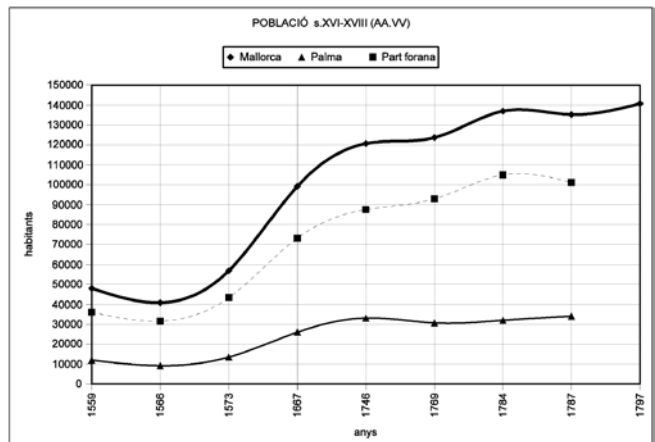
A finals del s. XIX i començaments del s XX es manifesten les característiques de descens de natalitat i de mortalitat. Però aquí el comportament demogràfic és clarament diferent a la part forana i Palma.

A Mallorca hi ha una tendència constant de descens, més o menys paral·lela, de natalitat (30 per mil) i mortalitat (20 per mil), típiques del model demogràfic antic, a l'actual. Hi ha una punta de descens de natalitat acusada entorn els anys 1920-1950, al punt central dels quals hi hauria la Guerra Civil.

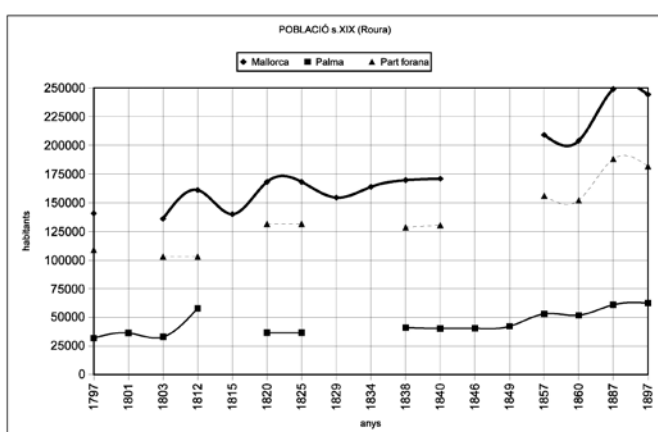
[Gràfic 1]

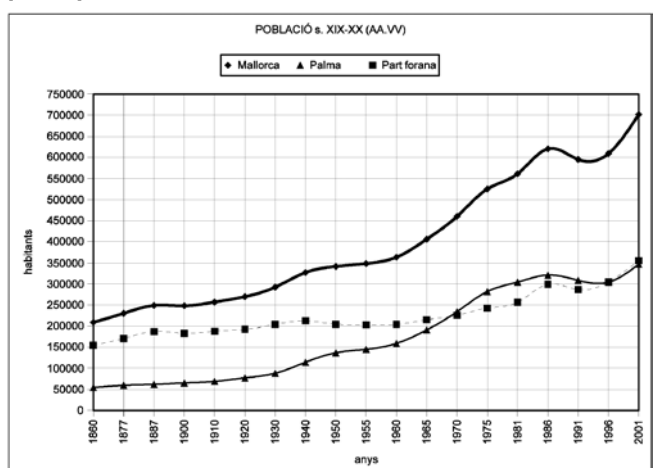
[Gràfic 2]

[Gràfic 3]

[Gràfic 4]

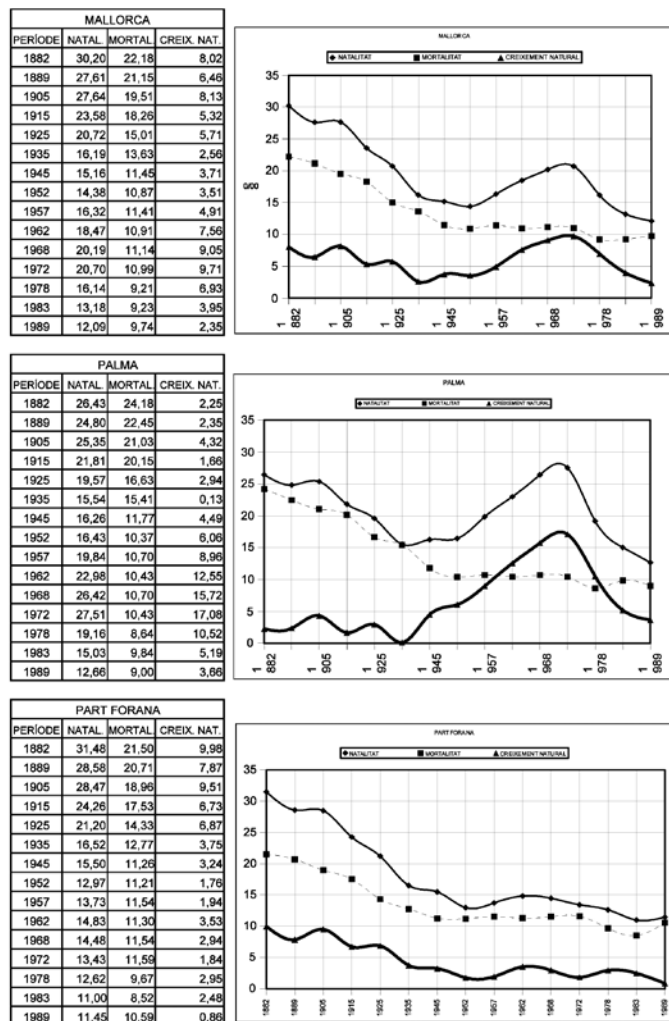
Palma acaba el segle XIX amb una mortalitat més elevada que a la part forana, degut a les males condicions higièniques i d'amuntegament de població (Escartín, 2001). La punta de descens de natalitat coincideix amb la general de Mallorca, si bé més acusada. Posteriorment, la recuperació de la natalitat, a partir dels anys 50, serà espectacular fins 1973 i explica el creixement demogràfic general de Mallorca, mentre la part forana segueix la tendència decreixent de la natalitat i mortalitat. De totes maneres, pens que s'haurien de revisar aquestes dades, ja que la natalitat supera fins i tot la típica de l'Antic Règim (dades recollides de GEM, 1991, vol. VIII, pàg. 288-294).

8.- LA MORTALITAT INFANTIL (taula i gràfic 6)

Finalment, per a constatar que el model demogràfic de transició segueix mantenint una elevada mortalitat infantil, tenim les exhaustives dades de l'Arxiduc Lluís Salvador (*Les Balears*, vol. II, pàg. 93 i ss)

Per acabar, i a mena d'autocrítica que crec que ens hauríem de fer els ensenyants, a diferència del que passa a primària i primers cursos d'ESO, ens manca material adequat que contempli i valori la nostra cultura. Si pegam una ullada crítica als llibres de text en ús veurem mancances realment importants i significatives i les Illes Balears són tractades moltes vegades com

[Gràfics i taules 5]

a simple apèndix afegit a continguts suposadament més universals. Si els ensenyants no feim alguna cosa i aviat, no deixarem mai d'ésser només una província.

BIBLIOGRAFIA

ROURA, LI. *L'Antic Règim a Mallorca. Abast de la commoció dels anys 1808-14*, Palma, 1985.

Un estudi ben documentat sobre l'època, amb exhaustiva informació per a contextualitzar-lo en l'evolució general de Mallorca.

ESCARTÍN, Joana M. *La ciutat amuntegada. Indústria del calçat, desenvolupament urbà i condicions de vida en la Palma contemporània (1840-1940)*. Palma, 2001

Un treball molt interessant per a explicar les condicions de vida de la classe obrera a Ciutat durant la industrialització.

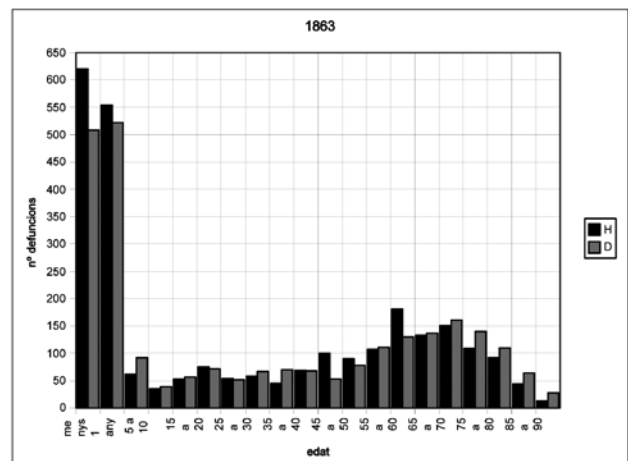
MAS i ADROVER, J. Morabati. *Pàgina de demografia i genealogia de les Illes Balears*. <http://www.morabati.org/Catala/Mallorca/Index.htm>

Un recull excel·lent d'aspectes importants de la nostra història. M'ha estalviat cercar bibliografia específica dispersa sobre el tema.

[Gràfic i taula 6]

	1863		1864		1865		1866		1867	
	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D
menys 1 any	620	508	634	489	677	587	438	438	438	438
1 a 5 anys	554	522	1020	910	708	761	439	439	439	439
5 a 10	62	92	112	109	107	134	66	66	66	66
10 a 15	35	39	33	41	83	54	44	44	44	44
15 a 20	53	57	53	58	96	71	50	50	50	50
20 a 25	75	72	59	93	121	127	75	75	75	75
25 a 30	54	52	71	80	232	101	79	79	79	79
30 a 35	58	67	53	80	296	231	81	81	81	81
35 a 40	45	70	63	61	213	318	55	55	55	55
40 a 45	69	68	75	82	141	356	73	73	73	73
45 a 50	100	53	73	58	191	301	51	51	51	51
50 a 55	90	78	116	80	121	198	80	80	80	80
55 a 60	107	111	125	81	115	291	45	45	45	45
60 a 65	181	130	156	144	122	217	127	127	127	127
65 a 70	133	137	161	117	86	174	121	121	121	121
70 a 75	151	161	147	173	106	153	167	167	167	167
75 a 80	109	140	121	138	102	142	112	112	112	112
80 a 85	92	110	95	143	70	92	114	114	114	114
85 a 90	44	64	37	79	7	48	58	58	58	58
mes de 90	13	28	14	34	11	31	26	26	26	26
TOTAL	2645	2559	3218	3043	3604	4387	2301	2301	2301	2301

(3); ARXIDUC: LES BALEARS, VOL II pàg. 93 i ss.

Un (pre)text per (des)centrar autors: història de la filosofia (filosofia II) [i 4]

Xavier Riera Ramis
IES PAU CASESNOVES. INCA

ARRIBAM, així, al final d'una sèrie. Una sèrie que amb voluntat de moure's en els litorals dels continguts filosòfics d'una història de la cultura occidental. Una voluntat traïda perquè també s'ha determinat pel autors considerats centrals d'un curs. Les altres històries resten com a promesa d'una possible altra sèrie. Arribam, per tant, a l'acabament d'un recorregut, i arribam a Marx i Nietzsche, els autors que articulen la contemporaneïtat filosòfica sobre la qual pensen els nostres alumnes. Marx i Nietzsche, fent un trio desconcertant amb Freud, són caracteritzats des de determinades perspectives com els vertebradors de la filosofia de la sospita, una sèrie de plantejaments que desvertebren la filosofia del subjecte que s'havia erigit amb la modernitat i que havia arribat a la seva culminació amb Kant. La filosofia pren una dimensió crítica en múltiples sentits diferents, amb la intenció de desemmascarar els pressupòsits problemàtics de la consciència.

Per altra banda, cal senyalar una problemàtica que ateny al desenvolupament del propi curs d'història de la filosofia. Marx esbossa els Manuscrits econòmico-filosòfics entorn a l'any 1844, any del naixement de Nietzsche, qui mor l'any 1900, just entrant el segle XX. Aquesta és la contemporaneïtat a la qual quedam limitats, que podem projectar però que no ens és permès desenvolupar amb pensadores o pensadors tan fonamentals com Jean-Paul Sartre, Hannah Arendt o Michel Foucault. És

cert, però, que aquí també hauríem d'aclarir la qüestió de les centralitats i de la possible contemporaneïtat de la filosofia (no és tota contemporània la història de la filosofia?). Aquella dimensió crítica apuntada anteriorment també significarà l'entrada en una situació de crisi permanent de la pròpia noció de filosofia i de l'activitat filosòfica que la portarà a un emplaçament a voltes residual, servant, no obstant, el seu sentit.

MARX, AQUELL MARX QUE NO ERA PAS MARXISTA

Les prometes de la II-lustració fan fallida de forma constant i aquella llibertat de la qual ens parlava Kant amb tanta sistematicitat no acaba de prendre forma concreta. Marx, un filòsof de vida agitada, s'agitarà en les agitacions epocals i criticarà les condicions materials que fan impossible l'acompliment d'aquells anhels il·lustrats, és a dir, el sistema econòmic.

Si bé en aquesta sèrie hem jugat amb marginalitats dels autors d'una manera que es pretenia suggerent i hem defugit determinades centralitats, amb Marx ocorre una cosa paradoxal, i és que s'ha elevat a categoria de central una referència més bé marginal en la seva obra: "la dictadura del proletariat". La filosofia marxiana, amb clara vocació política, trastocarà el transcórrer històric lligant-se als moviments obrers i es presentarà com a inspiradora d'experiències polítiques contradictòries, aterridores i tràgiques. Passarà amb Marx quelcom semblant que el que passà amb Ro-

bespierre, reivindicat indignament per uns i criticat per aquells que els identifiquen interessadament amb fracassos històrics evidents per tal de desprestigiar-los i desarmar la seva càrrega crítica.

Per això és complex explicar Marx a les aules, problemàtic i incòmode. Perquè per uns, amb la caiguda del mur de Berlín, és una filosofia que ha quedat invalidada (oblidant que la filosofia no són doctrines, sinó elements de proliferació del pensament autònom) i per altres perquè té una càrrega política massa evident (com si altres elements dels currículum de la majoria de les matèries no tenguessin una càrrega política).

Però cal demanar-se si una experiència històrica concreta és un element prou significatiu per jutjar i invalidar una filosofia amb una vigor tal com és la de Marx. Perquè si bé les mancances i les insuficiències de la filosofia marxiana han estat desvetllades i superades, no ho han estat encara les crítiques a les quals sotmet el sistema capitalista.

Precisament això fa que sigui contràriament el que de forma gairebé més evident es pot posar en joc amb l'actualitat. I tal vegada sigui l'autor que cal marginalitzar més: perquè també els autodenominats marxistes que reivindicaven el seu llegat elevaren al rang de centralitat indiscutible unes determinades categories, convertint en ortodòxia l'heterodòxia, i, per tant, esterilitzant-la.

Curiosament el maig del 2006 es llança una revista semestral titulada *sinpermiso, república i socialismo también para el siglo XXI* (www.sinpermiso.info) que pren com a leitmo-

tiv un text de la *Crítica del Programa de Gotha*, de Marx.

«El treball no és “la font de tota riquesa”. La naturalesa no és menys font que dels valors d'ús (i en aquests consisteix la riquesa objectiva!) que el treball, el qual no és sinó la manifestació d'una força natural, la força humana de treball. Aquella frase es trona en totes les faules per a infants, i tan sols és vertadera, si se suposa que en el treball van inclosos els mitjans i els objectes que l'acompanyen. Però un programa socialista no pot permetre's aquests modes burgesos de parlar, en els qual es posa en sordina els supòsits que doten del seu sentit a la frase. Tan sols en la mesura en què l'home es relaciona de bon principi com a propietari amb la naturalesa —que és la primera font de tots els mitjans i els objectes del treball—, tan sols en la mesura que la tracta com a quelcom seu, serà el treball font de valors d'ús, és a dir, de riquesa. Els burgesos tenen molt bones raons per fantasiejar que el treball és una força creativa sobrenatural; doncs precisament de la determinació natural del treball se segueix que l'home que no posseeixi una altra propietat que la seva força de treball, en qualssevol situacions socials i culturals, ha de ser l'esclau dels altres homes, dels que s'han fet amb la propietat de les condicions objectives del treball. Tan sols poden treballar amb els permís d'aquests, és a dir: tan sols poden viure amb el seu permís.»

La terminologia és feixuga (tot i que Marx té un impuls literari latent i potent que es pot comprovar en textos precisos d'un llibre aparentment de teoria econòmica com és *El capital*). Però si tenim les claus ens hi podem endinsar. Comença negant un mite de la ideologia capitalista: hom, amb el seu esforç, és qui crea la riquesa que posseeix. El propi treball és el mecanisme d'ascens social i d'alliberament de les necessitats més immediates. Ara, per què el nega? Perquè tal afirmació amaga que

el treball, de fet, no es pot deslligar de la propietat (del capital i dels mitjans de producció). Quan hom no té la propietat dels recursos, tan sols li queda vendre's a qui sí la té per poder crear riquesa amb la seva capacitat de treball, esdevenint així un esclau d'aquests amb una decisió que no li queda més remei que haver de prendre, és a dir, que tampoc no és lliure. De tal manera que, només pot viure si li donen permís els propietaris dels recursos.

Hi ha elements problemàtics en Marx, com per exemple, una determinada concepció de la naturalesa com quelcom posat a disposició dels homes, al quals els és permès la seva apropiació i depredació. O com la centralitat del treball: no deixa de ser significatiu el títol del llibre del seu gendre *El dret a la peresa*, on afirma que el dret al treball no és res més que el dret a la misèria.

Però és que aquest, el referit en el text, és el conte on se'ns conta (des d'infants) a les nostres societats (desenvolupades i complexes?): el discurs burgès (que diria Marx), l'únic gairebé possible avui en dia (d'aquí la necessitat de Marx, desdit, multiplicat o repensat) manté aquesta ideologia de la igualtat d'oportunitats com a legitimació del dret a la igualtat (que emmascara la desigualtat real, entre nosaltres i entre països) i l'esforç individual (en un context de competitivitat) com l'única forma de progrés individual i col·lectiu (i preocupa com aquests elements entren dins el relat pedagògic, també, cosa que com a ensenyants hauríem d'analitzar críticament). Marx identifica com hi ha un interès molt concret darrera aquest discurs: mantenir les desigualtats i anestesiar la indignació, impulsora del canvi social.

I continuar, així, amb aquest sistema depredador de la vida material de milers de milions de persones (i també aquest, depredador del pla-

neta que habitam).

La passió és la de viure sense que ens hagin de donar permís, perquè en això consisteix la llibertat.

NIETZSCHE O LA VIDA A LA INTEMPÈRIE, SENSE AIXOPLUC

Nietzsche és incòmode d'explicar i es incòmode per ell mateix: intempèstiu (que diu ell), impertinent, provocador... Ho és en el primer sentit perquè arribam al final gairebé desdint-nos de tota la història de la filosofia occidental (una història sense la qual, paradoxalment, no seria possible la proposta nietzscheana) i en el segon sentit perquè tal plantejament nietzscheà suposa una manera d'exposar-se, i de fer-se la filosofia, que ens situa al límit de la comprensió (o de la incomprensió). Biogràficament sorprenent, aquest pensador fa tal vegada com cap altra de la seva filosofia la seva vida, o, millor de la seva vida en fa filosofia (ell mateix parla de la importància del clima, l'alimentació i el paisatge en l'elaboració d'una filosofia). Els seus textos son enigmàtics, fragmentaris (s'exposa centralment amb aforismes, és a dir, de forma descentrada), paradoxals, contradictoris i d'una força poètica extraordinària (a vegades es té la sensació que parla amb imatges, més que amb paraules), i tot això d'acord amb el seu pensament. Contingut i exposició (com en gairebé tota la tradició) coincideixen.

Nietzsche trenca l'aparent linealitat de la història de la filosofia i a partir d'aquí es produeix la dispersió. A *Ecce homo*, títol amb una referència més que eloqüent, escrit al final de la seva vida intel·lectual, poques setmanes abans de produir-se el seu dramàtic silenci (i que té capítols tan suggerentment encapçalats: *Per què sóc tan savi*, *Per*

què sóc tan llest, Per què escric llibres tan bons,...) escriu:

«Conec la sort que m'ha tocat. Un dia es llegirà al meu nom el record d'alguna cosa terrible —d'una crisi com no n'hi ha hagut cap a la terra, de la més profunda col·lisió de consciències, d'una decisió, conjurada contra tot el que fins llavors havia estat cregut, promogut, santificat. Jo no sóc una persona, són dinamita. —I, amb tot, no hi ha res en mi de fundador d'una religió —les religions són afers de la xusma, jo necessito rentar-me les mans després del contacte amb persones religioses... Jo no vull "creients", em sembla que sóc massa malèvol per creure amb mi mateix, no parlo mai a les masses... Tinc una por espantosa que un dia se'm faci sant; s'endevinarà per què publico abans aquest llibre: ha d'evitar que es facin bestieses amb mi... No vull ser cap sant, millor, en tot cas, un bufó... Potser sóc un bufó... I malgrat tot, o més aviat no malgrat tot —perquè no hi ha hagut fins ara res més mentider que els sants—, en mi parla la veritat. —Però la meua veritat és terrible: perquè fins ara, de la mentida se'n deia veritat.»

El fragment pertany a l'epígraf *Per què sóc un destí* i és evident com ell anuncia que és inevitable l'adveniment del futur del qual ens parla. Ell fa un diagnòstic, i sap quin és el seu lloc en la realitat que diagnostica: menystingut i anatemitzat. Però això no el calla. Nietzsche posarà de manifest la condició miserable de l'ésser humà: la seva supèrbia fonamentada en la racionalitat. Quan precisament, no hi ha lloc on fer els fonaments. Desemmascarà la moral, com una invenció hipòcrita perquè contràriament no ens suportaríem (com no suportaríem la visió de l'altra sense la pell que li suavitza el rostre) i menysprea la religió, dominadora i anihiladora de consciències (d'individius).

Reivindica precisament el seu caràcter explosiu, dispersant i destructiu. I renega dels deixebles fidels. Però és a les darreres línies que posa en joc dues idees interessants: per una banda la idea del bufó i, per altra, la problematització de la noció de veritat.

Ell és reclama bufó (contra el sant) precisament perquè el seu pensament és d'afirmació de la vida, d'una vida que s'accepta rotundament, amb els seus plors i els seus somriures, però que aquesta acceptació (contra la seriositat amarga i amargant) és fa des de la jocositat, l'alegria, perquè es fruit d'una decisió lliure. La imatge del bufó és interessant (el bufó, el boig, l'infant, simpàtic pels quals compartim amb algun alumne) perquè és aquell a qui li és permès dir la veritat al poder, escopir la veritat al poder, al poder que, per contra, menteix, però que en virtut del seu domini, imposa la seva versió. El bufó s'escapa de la manipulació, escolant-se, com un saltimbanqui que és, d'un lloc a l'altre, d'un marge a l'altre.

I això ens enllaça amb l'altra qüestió: els que fins ara s'ha considerat la veritat, no és més que una mentida: tot és mentida, el discurs filosòfic, el discurs religiós, el discurs científic. Vivim envoltats de manipulacions que acceptam sense qüestionar-les ni qüestionar-nos, que ens són imposades però assumim en la mesura que ens faciliten les coses, ens acomoden, a canvi, això sí, de renunciar a la llibertat.

Aquesta és la tràgica provocació nietzscheana.

Nietzsche ens convida a viure sense referències, perquè no existeixen, perquè les coordenades ens les hem de marcar nosaltres, cada ú les seves (hem de donar referències a l'escola, a l'institut? i de quin tipus?). És una difícil llibertat, perquè suposa assumir que no hi ha on aixoplugar-

se, que en el vertigen de la tempesta, hom ha de fer-se la vida, fer de la pròpia vida una obra d'art. Però és que, qui ens ha dit que hauria de ser fàcil?

Essent el darrer escrit d'una sèrie, tal vegada s'imposa una conclusió. Estaria bé, però es tracta d'un final obert. És una història, la de la filosofia, de la qual tal vegada no n'hem de pretendre certeses. Cediré sense haver-li-ho sol·licitat, la paraula a Jorge Riechmann, o bé, a un poema del seu llibre *La estación vacía*:

No tenemos nada.

Nada de nada.

Pero no es

ni mucho menos

la nada:

es nada

vale decir

una chispa

una preposición coja

un siglo instantáneo

una partícula nada elemental

una escama de júbilo

una lumbre pequeña

una chispa

que pasa

de unos labios a otros.

No tenemos algo

de nada

sino nada de nada.

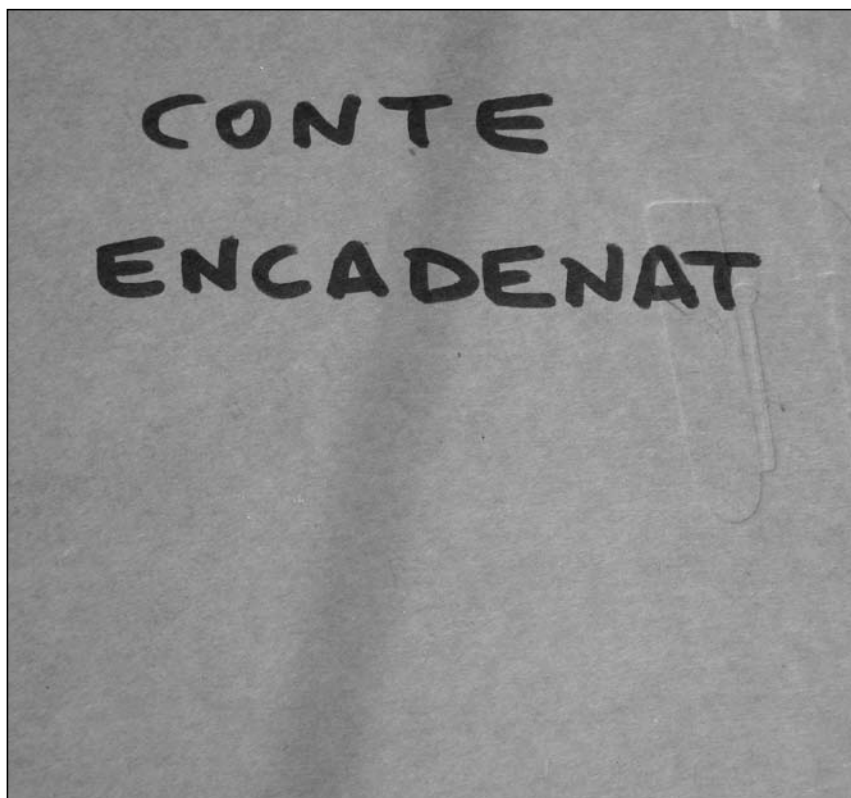
No tenemos nada.

El conte encadenat

Antònia Torres Canet
CEIP ANTÒNIA ALZINA.
LLORET DE VISTALEGRE

US contaré la història d'aquesta activitat que ha esdevengut tot un programa i que forma part de les nostres senyes d'identitat. Igualment dóna suport a la nostra metodologia basada en la globalitat, la funcionalitat dels aprenentatges, les relacions amb les famílies, el constructivisme, etc.

Els orígens es remunten a l'Escola Nova, a la pedagogia de Gianni Rodari,...es tracta de RESPECTAR LA MOTIVACIÓ I L'ALEGRIA NATURALS DELS INFANTS APLICADES A L'ESCRIPCIÓ I A LA LECTURA. Els inicis foren activitats puntuals a primer cycle de primària amb "El binomi-màgic", el text natural,... i arribar al conte encadenat. Fou a primer cycle de l'escola pública Els Tamarells de s'Arenal quan vaig començar amb aquesta activitat que férem únicament dins els centre, es tractava que un grup d'alumnes començàs la història, entre tots l'anaven creant oralment, primer es triaven els protagonistes i es continuava amb la història mentre la mestra l'escrivia a la pissarra. Els infants feien petites il·lustracions que després eren aferrades al costat del text. Solien ocupar dues pàgines i la mida era grossa, din A-3, la meitat d'una cartolina. Posteriorment la passàvem a un altre grup que havia de llegir el que ja estava escrit i continuar el conte, de la mateixa manera o de manera semblant, depenia del seu nivell. Quan tots els grups d'alumnes que participaven ja el tenien elaborat, juntament amb la tapa i contraportada es passava a l'enquaderna-

ció del conte o llibre . Vàrem aprofitar la festa del llibre per exposar-lo a un lloc especial. Feia goig veure els infants contents de mostrar la seva obra a la resta de companys i companyes i sobretot, l'entusiasme per llegir-lo o contar-lo als altres.

Després al CEIP Son Ferriol vaig proposar la idea i com es tractava d'una altra etapa, educació infantil, vàrem concretar entre la meua companya i jo que seria una activitat on les famílies hi participarien. I així va ésser que es posà en marxa.

A l'escola començàvem el conte, triàvem els protagonistes i de manera oral es creava la narració, mentre la mestra escrivia el text a la pissarra i posteriorment el passava a una llibreta amb tapes fortes, pàgines en blanc, sense pautes i els alumnes feien petites il·lustracions que després eren aferrades al costat del text. El quadern es ficava dins una carpeta perquè tengués el màxim de protecció per anar de casa en casa.

Cada dia quan arribava el moment de la lectura del conte encadenat eren uns moments de plena satisfacció, els infants i les seves famílies eren els autors i autores d'aquelles marevelloses pàgines i poder compartir entre tots els companys aquella història suposava un augment important de satisfacció personal, la identitat personal i l'autoestima creixien considerablement. Moltes idees i un sol llibre, una sola història! El fet de sentir-nos pertànyer a una "tribu" es convertia en un fet ben necessari per a tots nosaltres, i ben satisfactori.

Després vaig passar a fer feina al centre CEIP Antònia Alzina, on actualment tenc la plaça, i també vaig presentar la proposta. A poc a poc, pri-

mer a l'educació infantil, i després també a primària s'han animat tots els companys a fer l'activitat. Cada nivell educatiu matisa l'activitat i a la nostra etapa es fa de la manera que anteriorment he descrit.

És així com el conte encadenat s'ha convertit en tot un programa d'animació a la lectura i l'escriptura de tota la nostra comunitat escolar i en una bona mostra de feina en equip educatiu.

OBJECTIUS:

1. Fomentar el gust per la lectura i l'escriptura.
2. Enfortir els vincles família-escola
3. Desenvolupar la creativitat
4. Practicar l'escriptura i la il·lustració.
5. Fomentar el sentiment de pertànyer a un grup.

AQUEST ÉS L'INICI D'UN CONTE ENCADENAT QUE FAREM ENTRE TOTES I TOTS, PER AIXÒ US DEMAN LA VOSTRA COL.LABORACIÓ:

- SEGUIU EL CONTE, PREFERIBLEMENT EL NIN O NINA, I L'ADULT . EL NIN POT COPIAR EL TEXT QUE L'ADULT HA ESCRIT A UN FULL, TAMBÉ POT ÉSSER QUE COMPLETI EL TEXT ESCRIVINT UNA PARAULA O QUE JA HO ESCRIGUI L'INFANT, COM VOSALTRES CONSIDEREU MILLOR
- ÉS IMPORTANT QUE ES FACI EN CATALÀ, PER AIXÒ SI HEU DE MENESTER DEMANAR AJUDA, DEMANAU-LA (ALTRES PARES, LA MESTRA,...)
- PODEU ESCRIURE O OCUPAR DUES PÀGINES I EN ACABAR HEU D'ESCRIURE EL NOM . CAL LLEGIR EL CONTE I DESPRÉS CONTINUAR ...
- PER RAONS D'ESTÈTICA CAL NO FER RATLLES PER ESCRIURE I TAMPOC NO QUEDA MOLT BÉ EL BOLÍGRAF, AMB LA DIFICULTAT QUE NO ES POT ESBORRAR.
- LES TÉCNIQUES PODEN ÉSSER: AFERRAR QUALQUE IL.LUSTRACIÓ RETALLADA D'UNA REVISTA, UN DIBUIX FET A LLAPIS PINTAT I DESPRÉS REPASSAT AMB RETOLADOR O PINZELL PRIM (PENSAU QUE EL RETOLADOR MOLTES VEGADES TRASPASSA I PER AIXÒ HEU DE POSAR UN PAPER DARRERA PER NO EMBRUTAR LA PÀGINA QUE HI HA JUST DARRERA.

Emoció, sentiment i art a l'escola. Plàstica amb els pares i mares.

Catalina D. Guardiola Mascaró
M. Martina Socías Vich
CP S'OLIVAR. MOSCARI

PRIMERAMENT, abans de relatar la nostra experiència, cal donar les gràcies: gràcies a na Sacramento, assessora del CEP d'Inca, per organitzar cursos i seminaris interessants amb ponents de gran qualitat. I gràcies a na Cati Sbert que ens va obrir un món d'experiències, a nosaltres dues i als nostres alumnes. Mai no havíem produït tant d'art i sobretot mai no n'havíem gaudit tant. El curs de plàstica que realitzàrem amb ella l'any passat ens va donar una nova visió, ens va fer reflexionar i ens va fer reconduir l'educació artística al nostre centre.

Durant aquest curs hem volgut aprofundir en les emocions, els sentiments i les vivències. Hem creat buscant alguna emoció o sensació per expressar. Ho hem fet des dels objectes, els materials, els sons, les olors, el tacte... Hem exposat les nostres creacions i les hem comentades: Què volíem dir o fer? Com ho hem fet? Quins materials hem utilitzat?... Ha resultat una experiència molt gratificant i estimulante i l'hem volgut compartir amb companys d'altres centres a les colònies i també amb les famílies.

Per a nosaltres és important que les famílies participin de la vida del centre. Els pares i mares sovint realitzen tallers al centre, cada un sobre allò que coneix i pot oferir. L'escola sempre és oberta per a les famílies, els infants sempre poden mostrar als pares i mares allò que hem fet durant el dia. Sovint realitzam petites

exposicions dels nostres treballs i diferents projectes.

Així doncs, amb la intenció de donar a conèixer algunes de les activitats que duem a terme a l'escola durant la jornada escolar, decidírem que a final del segon trimestre, a la trobada de comiat que realitzam amb els pares i mares el darrer dia de classe, duríem a terme alguna de les activitats que feim amb els nins i nines a l'escola.

L'any passat vàrem preparar un contacontes, on els nins i nines contaren contes als seus familiars amb materials que ells dissenyaren i elaboraren. Enguany, ens agradava tant crear que vàrem decidir mostrar a les famílies com ho fèiem, d'on sorgien tantes produccions i tanta alegria, així que decidírem preparar una sessió de plàstica per a les famílies.

Durant el curset que férem al CEP l'any passat, na Cati Sbert ens va presentar una bona col·lecció d'activitats, algunes les hem realitzat a l'escola i d'altres no. Tot i així, en totes les activitats proposades a l'aula hem intentat mantenir l'esperit creatiu, buscar les emocions i explorar les sensacions per transmetre-ho a les nostres creacions. Però per demostrar en una sessió, als pares i mares, el que suposa treballar la plàstica des d'aquesta perspectiva, ens calia una activitat especial i per això recuperàrem una de les moltes que ens proposà Cati Sbert. Treballàrem a partir de les essències.

Presentàrem als pares cinc essències dins recipients iguals de tal manera que no poguessin reconèixer-les per cap altre sentit que no fos l'olfacte. Cada un dels parti-

de llibertat i felicitat i la sensació de sentir-se inspirats i productius .

Tots vàrem gaudir molt de l'activitat i la participació va ser en tot moment molt activa. Des de l'escola valoram aquesta activitat amb els pares de manera molt positiva ja que les famílies han pogut viure les sensacions i emocions que els seus fills han experimentat durant el curs, cada divendres a l'hora d'artística.

Les mestres ens hem adonat que treballant l'educació plàstica des d'aquesta perspectiva formam infants amb una actitud crítica envers l'art, tolerants amb les produccions dels altres, segurs a l'hora de crear, que expressen sentiments i emocions produïts pel món que els envolta.

Pensem que treballant d'aquesta forma els infants són molt més creatius i productius ja que, fugim de l'educació plàstica tradicional més directiva i basada en estereotips, sobrevaloradora de les creacions figuratives, deixant de banda sensacions, emocions, experimentació i creativitat.

Participants, pares, mares, mestres i infants, vàrem elegir dues essències i explicàrem per què les triàvem, què ens recordaven, què ens feien sentir... Després d'aquest petit diàleg vàrem presentar els diferents materials que podríem utilitzar per fer les nostres creacions: les essències, diferents tipus de pintures (tinta xina, ceres, tèmperes, guixos...), els objectes més habituals (pinzells, rodets, esponges...), els més quotidians (raspalls de dents, comptagotes, rodes, culleres ...) i diferents tipus i mides de paper.

Un cop presentats els materials indicàrem als participants què podien fer amb ells tantes produccions artístiques com volguessin durant un espai de temps determinat per una peça musical.

Exhaurit el temps per crear, iniciàrem un nou diàleg en el qual cada un dels participants explicàrem una de les nostres produccions de les moltes que férem, li posàrem un títol, explicàrem les tècniques que férem servir, el tipus de pintura, l'essència que ens va inspirar, els estris utilitzats...

Finalment, proposàrem als pares, mares i infants fer una avaluació figuranològica mitjançant fotografies. Cada un dels participants elegí una fotografia per explicar com s'havia sentit durant l'activitat. Tots els infants ens digueren que els havia agradat i per això triaren una fotografia que els agradava. Entre els pares i mares destacà el sentiment

El Llibre dels Feits matemàtics

Josep Lluís Pol Llompart
Daniel Ruiz Aguilera
SBM-XEIX

Des de la seva creació, la Societat Balear de Matemàtiques SBM-XEIX ha volgut participar activament a la Fira de la Ciència amb un estand que permetés lligar algun esdeveniment important de l'any en curs i matemàtiques. L'any 2006, el tema escollit foren les matemàtiques del Codi da Vinci, pel ressò mundial que aquest best-seller havia tingut. L'any passat, fou tema obligat el tres-cents aniversari del naixement de Leonhard Euler, una de les ments més brillants de la història de les matemàtiques. I enguany, el tema no podia ser d'altre que les matemàtiques en temps del rei En Jaume. Una època, si ho pensem bé, que presenta la interessantíssima comparança entre les matemàtiques de la cultura àrab i les occidentals. Dues pinzellades.

Val a dir, per començar, que el nom del nostre rei va lligat a un tema de probabilitat, tal i com ell mateix ho narra al *Llibre dels feits*. Maria de Montpeller, la mare, decidí posar el nom d'un apòstol a sengles espelmes d'un canelobre e promès a Nostre Senyor que aquella que pus duraria que aquell nom hauríem nós. I ja vos podeu imaginar quin va sortir. A la fira, a més de tenir el canelobre encès, es feu una modelització geomètrica llançant un dodecàedre amb els noms dels dotze apòstols. (Que si hagués estat per això ara parlariem del rei En Tomàs).

El segon tema tractat és el de la mesura. Sis-cents anys abans de la creació del metre (1799) cada país i fins i tot cada ciutat tenia les seves mesures. Per privilegi de 1230, Jaume I concedí als mallorquins la

potestat d'establir pesos i mesures amb els quals podrien comprar i vendre. La figura del mostassaf exercia funcions tant de policia com de jutge i vetllava per l'exactitud d'aquests pesos i mesures. La fórmula de control de la fidelitat dels pesos i mesures era la del pagellat, que consistia en un segell de plom que n'autenticava l'exactitud.

El càlcul d'àrees ens permet fer una estimació de l'alçada del rei en Jaume, que segons totes les cròniques podia haver estat un autèntic precursor de Pau Gasol. L'historiador Jaume Serra ens explica que a *Lo llibre de les quarterades* (que fa part del *llibre del Repartiment*) un tal Pere d'Osca portava ab si corda de mesurar, zo és a saber de .xl. braces, e segons que es daya era de les braces del Senyor Rey davant dit. Però una de les definicions primigènies de quarterada era la quanti-

tat de terra quadrada avent quatre lats egals de XL brases. D'aquesta manera, si la quarterada medieval fos igual que l'actual equivalent a 7.103 m², això implicaria un quadrat d'uns 84 m de costat que repartits entre 40 brases donaria una braça de 2,10 m. I com que més o manco la braça coincideix amb l'alçada d'una persona... un verdader gegant!

El que és ben cert, és que en aquella època el àrabs estaven molt més avançats que els cristians en qüestions matemàtiques. El seu sistema de numeració posicional (el que nosaltres fem servir actualment) és infinitament superior al rudimentari sistema romà. Això els permeté fer avenços en càlcul i àlgebra que Occident no podia ni somniar. Per aquestes terres les operacions s'havien de fer amb incòmodes àbacs romans mentre que els àrabs ho podien resoldre en qüestió de segons amb un pergamí, una mica de tinta i uns algorismes molts semblants als que encara utilitzem a l'actualitat. (Podeu veure un exemple de multiplicació de gelosia a <http://www.xeix.org/L-enrajolat-d-Ibn-al-Banna>). Fins i tot al segle XIII ja havien resolt equacions quadràtiques de forma geomètrica.

Bé podem dir que en el cas de les matemàtiques, l'arribada del rei En Jaume i la conseqüent expulsió dels àrabs de Mallorca suposà endarrerir la ciència matemàtica alguns segles a la terra que ens acull. Alguns anys abans del naixement del nostre rei, Leonardo de Pisa més conegut pel nom de Fibonacci, ja se n'havia adonat i havia publicat un llibre amb el títol de *Liber Abacci* en el que alabava les virtuts del sistema numèric indoaràbic i convidava a abandonar l'obsolet sistema romà. Era la primera passa cap a la vulgarització del càlcul que trobà en els abacistes occidentals una fèrria resistència que havia de perdurar encara alguns segles. Ja se sap: els que tenen el poder d'alguna cosa no el volen perdre. La divulgació de la ciència és una passió però també un dret de totes les persones perquè com diu G. Cantor, l'essència de les matemàtiques és la llibertat.

Projecte de les girafes

Joan Pere Donoso García
CP ES PUTXET. SELVA

DURANT el tercer trimestre els infants de 3 anys de l'escola de Selva han dut a terme un projecte. Ells elegiren el tema, exposaren el que sabien, el que volien saber i com aprendre. És fascinant veure com els més petits són capaços d'exposar els seus coneixements i de determinar la manera d'aprendre les coses, demostrant a tothom que saben més del que ens imaginem. Animo tots els mestres a desenvolupar un projecte com a mínim durant un curs, perquè d'aquesta manera gaudireu de l'ensenyança partint del que volen saber els infants; tant és l'etapa educativa que impartiu, els resultats són gratificants, i molt més si es dona una alta participació de les famílies o dels mateixos infants en la recerca d'informació, fet que s'ha donat en aquest projecte, aportant fitxes, làmines, dibuixos, dvds, vídeos, contes, llibres, joguines, etc.

Els objectius que sorgiren del projecte estan relacionats amb les preguntes que realitzaren els infants. S'aconseguiren amb facilitat en la seva totalitat, perquè ells mateixos són els grans protagonistes del procés d'ensenyança i del procés d'aprenentatge, explicant als altres el que havien dut de casa i el que els hi havia dit els seus pares quan cercaven informació sobre les girafes. Tot seguit les fases o preguntes del projecte:

QUÈ SABEM DE LES GIRAFES?

1. Tenen un cos molt gros
2. són de color taronja i groc
3. tenen un coll molt llarg
4. i una cara gran

5. amb taques a la cara
6. i també dos ulls
7. tenen una boca i dues orelles
8. no tenen cabells
9. tenen un cor a dins
10. i quatre cames
11. les girafes no tenen plomes
12. no poden voler
13. només caminen
14. les girafes tenen una cua
15. mengen palla
16. i també herba
17. les girafes mengen sense fer renou
18. tenen dents per menjar
19. i al cap dues banyes
20. fan pipí com els cans
21. viuen dins una caseta
22. dins una caseta molt gran
23. hi ha girafes petites
24. neixen de la panxa de la mare
25. i hi ha pares girafes
26. les girafes petites són com les grans
27. i tot lo dia juguen. Etc.

QUÈ VOLEM SABER DE LES GIRAFES?

1. Com són les banyes de les girafes ?
2. com és la seva boca?
3. per què tenen cames?
4. què mengen?
5. mengen molta herba?
6. tenen ungles?
7. tenen molta força les girafes?
8. com són les seves "potes"
9. on tenen la panxa?
10. com és la panxa?

11. on tenen l'esquena les girafes?
12. com són els seus ulls?
13. quines fulles mengen?
14. com és el seu cor?
15. com és de llarg el seu coll?
16. com són les seves taques?
17. com són les seves orelles?
18. tenen cases?
19. on viuen les girafes?
20. viuen a la muntanya?
21. o viuen en el bosc?
22. viuen dins coves?
23. On dormen les girafes?
24. dormen a un llit?
25. o dormen al terra. Etc.

COM PODEM APRENDRE?

1. pintant girafes
2. escrivint coses de girafes
3. fent dibuixos de girafes
4. mirant un llibre de girafes
5. mirant un quadern de girafes
6. amb joguines de girafes
7. fent lletres de girafes
8. saben noms de girafes
9. escoltant contes de girafes
10. fent trencaclosques
11. pintant girafes amb pinzells
12. fent girafes amb plastilina
13. retallant girafes
14. mirant un DVD
15. mirant dibuixos a la televisió
16. mirant pel·lícules
17. fent juguetes de girafes. Etc.

ACTIVITATS:

1. muntar el racó de les girafes
2. pintar girafes amb ceres
3. "fàbula" de girafes
4. pintar una girafa amb tempera diluïda
5. veure vídeos utilitzant internet de girafes: com es barallen, com corren, una girafa en el zoo, una girafa en un parc natural, una girafa i la seva cria, una girafa menjant, girafes cercant ombra.
6. pintar una girafa fixant-nos en el seu color
7. conte: animals de la selva
8. repassar silueta girafa
9. explicació d'una sortida al zoo d'una nina
10. pintar girafes amb "plastidecors" i retoladors"
11. omplir amb paperets figures de girafes
12. escriure característiques de les girafes en diverses fitxes
13. conte: quin gust té la lluna
14. muntar trencaclosques de girafes creats pels mateixos nins
15. dibuixar girafes de forma lliure i amb divers material
16. retallar una girafa per aferrar-la al mapa (Àfrica)
17. veure un vídeo de girafes (Nacional Geogràfic)
18. observar làmines de girafes.

19. Jugar amb girafes de plàstic (joc simbòlic)

20. etc.

L'activitat especial que realitzarem a la classe fou una gran girafa feta de botelles d'aigua de diferents mides, activitat que ens introduí en el tema del reciclatge i la necessitat de reciclar el màxim possible, com es fa a l'aula, on seleccionem el paper, el plàstic, el fens i el material orgànic en diferents contenidors per reciclar. Activitat molt engrescadora que il·lusionà tots els infants.

Realitzant una activitat amb material reciclable ens dona peu a introduir els més petits en la importància que té la cura de l'entorn, respectant els animals i el medi, ens dona peu a explicar de què se fan les botelles de plàstic, com es fan i per què serveixen, per què és necessari reciclar i que es fa amb les botelles que es duen al contenidor que pertoca, creant nous objectes de plàstic a partir del que nosaltres hem reciclat, pensant en totes les coses de plàstic que hi ha en el nostre món. Vivim envoltats de plàstic per tot arreu, material reciclable que hem de reciclar, valgui la retòrica, per no contaminar més el nostre món malalt per culpa de la conducta incorrecta de l'home. Ja diuen que un granet d'arena no és gaire, però gra a gra, es fa una muntanya... reciclem i incitem a

reciclar els més petits, perquè ells seran els que hauran de tenir cura del nostre entorn, seran els que hauran d'animar a reciclar a noves generacions...

Fent activitats plàstiques amb material de rebuig els infants gaudeixen del que es fa, incentivant la seva imaginació i introduint-los de forma lúdica en la reutilització del material. Podem crear el racó dels invents a la classe posant-hi tot tipus de material reciclable perquè els més petits, amb la nostra ajuda, creïn jocs de tot tipus amb capses de llet, d'envasos, roba, botelles de plàstic, taps de tot tipus, peces de jocs espanyats i que podem fer servir com unes rodes d'un cotxe, etc. Amb tot això podem elaborar coets, camions, naus especials, cases, taules, cadires, "pepes", i una multitud de joguets que naixeran de la imaginació dels infants.

I segur que gaudiran més amb aquestes joguets creades entre tots que no par amb les que hi ha a la classe i tenim tan conegudes, les primeres es poden seguir modificant tantes vegades com vulguem, arreglant-les si s'espenyen, seran les nostres joguets.

Recicleu i reutilitzeu, no tant sols per protegir el medi ambient, sinó també per potenciar la imaginació dels nins i les nines, la seva socialització i la seva autoestima.

CP Es Puig de Lloseta a la VII Fira de la Ciència

Bel Delgado Llompart
CP ES PUIG. LLOSETA

LA nostra escola ha participat des del primer moment en aquest projecte que ja fa set anys que va començar.

El primer any de la convocatòria, el curs 2001-2002, vàrem participar amb el projecte LLUM I COLOR. Va ser una gran experiència que en va demostrar que amb bones idees i molta feina, un grup de mestres i d'alumnes de 3r érem capaços de sorprendre els visitants de la fira amb pans de colors, mesclades de llums de colors i com podiem veure dins un CD l'arc de Sant Martí. En aquella ocasió, com sempre a la nostra escola, tots ajudaren: els pares acompanyant nins a la carpa de la fira a l'escorxador de Palma, mestres duent tota la xismeria per muntar l'estand, el cuiner fent pasta de pa de colors cada matí,.. I el més important, la careta d'aquells ninets que explicaven a tots els qui s'aturaven a l'estand com havien fet aquells ventiladors amb les aspes de colors però que quan funcionaven es veia tot blanc, o com amb les llanternes de llum vermell, blau i verd aconseguíem veure els colors secundaris de la llum: vermell i verd = groc, vermell i blau = magenta (rosa fort), blau i verd = cian (blau fluix).

El segon any, curs 2002-2003, alumnes de 6è feren possible que amb el Sol cuinèssim ous, pomes..., que en calentíssim aigua i que construïssin CUINES SOLARS amb cartró i paper d'alumini. Aquest segon any la fira es va celebrar a una carpa devora el conservatori de Palma. També corralines per muntar els dos estands, un dins

la carpa i l'altre defora, per dur els nins des de Lloseta,... Però sempre hi trobarem recompensa: els nins explicant conceptes científics de radiació solar, de reflexió, de refracció, d'efecte hivernacle a qualsevol persona que venia, fos de l'edat que fos, alertant la gent que podia cremar-se amb l'aigua que sortia d'un encaientidor fet amb tubs del sistema de reg del nostre hort, i els mestres tots contents de veure que tot funcionava bé. Repartírem 500 croquis de com fer una cuina solar! A final d'aquell curs l'AMIPA ens va demanar si volíem muntar a la festa de la Fira de la Sabata de Lloseta el nostre estand i així ho férem.

Tercer any. Novetat! En arribar la convocatòria de la 3a Fira de la Ciència, curs 2003-2004, veim que per aquell any, es podia demanar anar a Eivissa on se celebraria per primera vegada la Fira. Perfecte! Més trui! Els mestres i els alumnes de 5è estaven d'acord a presentar el projecte QUÈ FEIM AMB LA SAL? i començarem a fer feina. La conselleria gestionava el viatge i no sabeu la complicació de demanar als nins i que t'ho duguin a temps, DNIs, certificats de resident, autoritzacions,... Com sempre, en sortirem! Montar el dia 28 d'abril, fira al desaparegut Recinte firal de Palma dies 29 d'abril, 30 d'abril i 1 de maig, desmuntar i encapsar el dia 1 de maig ja que dia 5 de maig muntàvem a Eivissa on era fira dies 6, 7 i 8 de maig. Aquí va quedar ben definida la paraula stres. Aquell any férem gelats ja que sense sal no funcionaven les geladores i apropàrem al nostres alumnes i als visitants conceptes químics com la taula periòdica dels elements, els àtoms, els ions, els composts i les múltiples utilitats de la sal. No podien anar tots els alumnes de 5è a Eivissa i vàrem seleccionar un grup de 20 alumnes. Amb la resta dels alumnes de 5è organitzàrem un a sortida d'1 dia a Eivissa per poder visitar els seus companys i gaudir de la Fira Medieval que aquell any s'organitzava per primera vegada. L'estada a Eivissa va ser perfecte i començarem a conèixer a mestres d'altres centres de Mallorca que també, com nosaltres, anar de fira ho trobaven interessant i que no dubtaven a dur als seus alumnes a realitzar una experiència que segurament no oblidarien. Érem els petits ja que la resta de centres eren instituts o departaments de la UIB. També a la fira de la sabata de Lloseta repetirem l'experiència quasi al darrer moment ja que els trastos que venien d'Eivissa, quedaren uns dies a Dènia per problemes de mala mar.

Tocava Menorca! Ja vos imaginau que demanàrem participar a les dues convocatòries, la de Palma i la de Menorca, del curs 2004-2005 Tema? Alumnes? Tot d'una les mestres de 4t, els seus alumnes i jo mateixa ho tenguérem clar: QUÈ VEIM ALS MIRALLS? Periscopis, calidoscopis, imatges als miralls, ... Està clar que sense el compromís de mestres engrescats no es pot dur a terme cap projecte, i per sort a la nostra escola sempre en tenim. Organitzar les unitats didàctiques en relació al tema del projecte i adaptar els conceptes científics al grup d'alumnes que ho duen a terme i al mateix temps al públic en general, ha estat cada vegada la feina més complicada. La resta, preparació de cartells, maquetes, fabricació d'instruments, preparació de tallers per realitzar a l'estand, ... sortien sense adonar-nos compta.

Tubs de plàstic, fustetes, cinta americana, pistoles de silicona, pintures, plastificacions... omplien la sala de mestres i tots ja sabien que s'acostava l'hora de la fira. Aquell any els visitants del nostre estand feien calidoscopis per endur-se'n. Crec que la gent de l'organització de la fira també va pensar que desmuntar-ne una i muntar l'altre en 4 dies era massa i per això primer anàrem a Menorca del 16 al 20 de març i a Palma del 28 al 30 d'abril. Sorpresa! Érem els mateixos centres a Menorca que els que havien anat a Eivissa i continuaven essent els petits. Els alumnes de 4t s'ho passaren molt bé a Menorca ensenyant uns calidoscopis gegants, uns periscopis enormes fets de tubs de plàstic, uns miralls que repetien moltes vegades les imatges dels objectes i ajudant a fer uns calidoscopis petits. Entre les dues fires preparàrem material per fer 1500 d'aquests instruments òptics. En aquesta ocasió els pares i les mares tengueren feina: tallar tots els bocinets de tubs de plàstic, tallar teles, tallar i aferrar rotllos de plàstic transparent ... Organitzàrem brigades de feina i en dos dissabtes teníem tot el material preparat. Repetirem l'experiència de la sortida d'un dia a Menorca i de la Fira de la Sabata de Lloseta. Tothom content!

Un altre curs, curs 2005-2006, uns altres alumnes, uns altres mestres, però la història continuava. En començar el curs els mestres ja me demanaven quin tema tenia pensat per la fira d'aquell curs. No ho he dit, però com ja podreu pensar, sóc de ciències, m'agraden les manualitats i veig sempre "bricomania". Normalment en acabar una fira ja tenc mig pensat el tema de la propera, però no dic res fins que els mestres m'ho demanen. És una feina de tots i tal vegada penso que jo puc servir de motor d'arrancada i de conductora, de res més. Suposo que haver anat cada any a fira i ser de l'equip

directiu, fa que no me preocupin coses que per a altres centres poden ser un problema, com la gestió del pressupost per al muntatge de l'estand, les autoritzacions a conselleria per realitzar les sortides, la justificació de les despeses,... L'organització aquell any ens va fer un favor: només anàrem a Eivissa del 10 al 14 de maig. Tema? SI PESA, NO PUC? PALANQUES I POLITGES. Alumnes? 4t. Decidírem que els alumnes de 4t eren els més adients per realitzar aquells projectes que cada any intentaven apropar els nostres alumnes al món de la ciència d'una manera divertida i del tot lúdica. Pot aixecar un bidó de 20 kg amb un taulò? Què són les corrioles i com funcionen? Vols utilitzar una catapulta? Què és la massa i què és el pes dels objectes? Quin pes tindràs a la Lluna? Intentàrem donar resposta a totes les preguntes que els alumnes ens podien plantejar en el seu idioma, és a dir, en paraules que poguessin entendre. Aquell any férem dinamòmetres amb plàstics transparents, clips, molles i ganxos de cortina de bany, transportàrem un gronxador de ferro per posar les corrioles i ambientàrem un raconet com si fos la Lluna per poder pesar-nos. Els mateixos centres que altres anys, els mateixos organitzadors de les conselleries, el mateix hotel, la fira medieval, en definitiva, una experiència d'una gran família, com diguérem aquell any tots els qui repetíem fira. Repetirem la sortida d'un dia a Eivissa i de la Fira de la Sabata de Lloseta. Ja hem dúiem 5 edicions en 7 muntatges!

El curs passat pensàrem que teníem un projecte que ens va agradar molt, que no havíem duit a Menorca i que tal vegada podíem recuperar. Curs 2006-2007: CUINES SOLARS. Reférem les cuines solars que teníem guardades amb els alumnes de 4t, els mestres adaptaren la informació als seus alumnes i preparàrem amb la impremta uns troquels de cuinetes solars que els visitants podien muntar i endur-se'n. Allà només tinguérem un petit problema: quasi no va fer sol a Menorca entre els dies 7 a l'11 de març i les cuines solars varen funcionar amb un improvisat sol fet amb un super-focus. Cap problema! Els nins explicaven tot el que havien d'explicar i ens donaren l'enhonorable ja que els nostres alumnes no aturaren un sol moment de demanar a la gent si volien que els expliquessin com funcionava una cuina solar! El vent de tramuntana va ser el que va tenir la culpa que els alumnes que havien quedat a Lloseta de 4t no poguessin venir a Menorca un dia! Plors i més plors, però contra el temps no podem fer res! Ho compensàrem anant d'acampada a final de curs. A la fira de la sabata de Lloseta sí que va fer un bon sol!

I així arribam a aquest curs. Preguntes de principi de curs: I enguany què? Ja has pensat el tema? Sí, ho havia pensat mirant la llimonera de la nostra escola que estava preciosa i carregada de llimones el primer dia d'escola! QUÈ PODEM FER AMB LES LLIMONES? Tema nou, proposta als mestres de 4t i a fer feina! Segur que les padrines i altres familiars d'aquests alumnes els han ajudat molt ja que trobarem unes 90 utilitats diferents de les llimones. Tocava una altra vegada Eivissa i fa poc que tornàrem. Hi anàrem del 7 a l'11 de maig. Una vegada més tot va ser engrescador, cercar utilitats, organitzar la informació, organitzar tallers per realitzar a l'estand, i a més organitzar el viatge a Eivissa ja que en aquesta ocasió ens donaven una subvenció, però cada centre havia de gestionar el seu viatge. La família de la fira (els centres que sempre coincidim) ens posàrem tot d'una d'acord: volíem estar al mateix hotel, partir els mateixos dies i continuar com els altres anys. Així ho férem i hem tornat tots contents i amb ganes de repetir experiència. Els visitants del nostre estand feren llimonada, brossat, utilitzaren tinta invisible per fer un punt de llibre, feren ambientadors amb llimones i claus, se pentinaren amb llimona, feren netes unes olletes d'aram i comprovarem que una llimona era

una pila de 0'9 volts. També s'endugueren un tríptic que explicava curiositats de la llimona i que pens que pot ser-vos útil.

QUÈ PODEM FER AMB LES LLIMONES?

VOLS FER LLIMONADA?

Mescla 1 litre d'aigua amb el suc de 4 llimones.

Afegeix sucre o sacarina

Pots posar-hi glaçons

LA LLIMONA APORTA AL COS ÀCID CÍTRIC, VITAMINES (B I C) I MINERALS. ENS PROTEGEIX DE MALALTIES

VOLS FER BROSSAT?

Encaleteix un tassó de llet

Afegeix tres o més cullerades de suc de llimona. Remena

De la llet se separa el greix.

Passa la llet per un colador i agafa el brossat que has fet

Per menjar-ho hi pots posar sucre, canyella en pols, pell de llimona ratllada, mel...

LA LLIMONA SEPARA LA PART GREIXOSA DE LA LLET

VOLS UTILITZAR TINTA INVISIBLE?

Pinta damunt un tros de cartolina o de foli amb suc de llimona

Si ho deixes eixugar veuràs que desapareix el que has escrit o dibuixat.

Fica-ho dins un forn calent i....!

LA LLIMONA ÉS UN ÀCID I QUAN HO ENCALENTIM CREMA EL PAPER

VOLS FER UN AMBIENTADOR ?

Agafa una llimona i clava a la pell claus d'espècia

Si utilitzes un tros de llimona, primer protegeix la part de la polpa amb paper d'alumini.

LA LLIMONA I ELS CLAUS ESPANTEN LES MOSQUES

- Per obtenir més suc de les llimones, fica-les uns minuts dins el microones, forn o aigua calenta.
- Si necessites poc suc, fes un foradet a la llimona.
- Es pot congelar la pell de la llimona per utilitzar-la a poc a poc.
- Si vols tenir unes ungles ben netes i fortes, posa-hi llimona.
- Mescla glicerina amb suc de llimona per tenir unes mans més suaus.
- Passa suc de llimona pels porus dilatats i veuràs com milloren.
- Abans de maquillar-te, passa suc de llimona per la cara i es fixarà millor el maquillatge.

- Per decolorar els pèls del bigoti passa-hi un cotó amb suc de llimona 2 pics cada dia.

- Si vols tenir els cabells ben lluents, posa suc de llimona a l'aigua quan els rentis.

- Si t'ha picat un mosquit, cada hora posa-hi un poc de suc de llimona.

- Per llevar les taques de suor de la roba, posa-hi llimona amb carbonat.

- En coure peix, posa-hi llimona i no es desfarà durant la cocció.

- Per netejar i desinfectar les posts de tallar de les cuines, utilitza llimona.

- Per llevar taques de cafè, mescla aigua i suc de llimona a parts iguals i posa-ho damunt la taca. Renta-ho amb aigua freda.

- Per treure lluentor a les olles, mitja llimona i sal.

- Per fer net les olles d'aram, mitja llimona i cendra.

- Per fer net les taques d'òxid, llimona, sal i al Sol.

- Per eliminar la calç de la rentadora o del rentavaixelles, posa-hi una llimona tallada dins durant la rentada.

PER QUÈ US HE CONTAT TOT AIXÒ?

En resum, per animar-vos a participar a la propera edició de la fira, per donar l'enhorabona als organitzadors que per a nosaltres són grans amics i per donar les gràcies als mestres del meu centre que sempre han col·laborat i engrescat els alumnes. I el proper curs? Ja ho tenc pensat però no ho sabrà ningú fins el setembre. Que passeu un bon estiu!

L'Escola Oficial d'Idiomes d'Inca i el canvi de currículum

Catalina Barceló Pons
EOI. INCA

UNA MICA D'HISTÒRIA

La primera EOI va néixer l'any 1911 a Madrid i al llarg de quasi bé un segle n'hi ha més de 250 replegades per tot l'estat. Hi compta amb més de 375.000 alumnes i concretament a les Balears hi ha uns 8000 alumnes entre totes les illes.

La primera EOI de les Balears data de 1986 a Palma i l'any 1999 es van crear les escoles de Maó i Eivissa, així com distintes extensions a Ciutadella, Formentera, Manacor i Inca. Finalment es va crear l'ampliació de Calvià i avui en dia les distintes extensions de Mallorca són escoles pròpiament dites.

CANVIS EN ELS PLANS D'ESTUDI

Com a conseqüència de la implantació de la LOE les EOIs estan en una fase de transició del nostre pla d'estudis, amb la novetat que ara els nivells que s'imparteixen s'adapten als del Marc Europeu Comú de Referència.. Aquests nous nivells van ser elaborats per iniciativa de Consell d'Europa i són el resultat de més de deu anys d'investigació per part d'especialistes de l'àmbit de la lingüística aplicada i de la pedagogia. L'objectiu d'aquest document, com quasi tots sabeu, és aconseguir més uniformitat i transparència entre els països de la UE pel que fa a l'estudi de les llengües, augmentar-ne la seva mobilitat, facilitar el reconeixement mutu dels certificats de llengües i també promoure la co-

operació entre les distintes institucions educatives dels estats membres. A més a més, aquest marc pretén promoure una reflexió sobre els objectius i la metodologia de l'aprenentatge de les llengües, facilitar la comunicació entre el professorat, i oferir una base comuna per a l'elaboració de programes, exàmens i criteris d'avaluació de tots els professionals de l'àmbit de les llengües.

Aquí podeu veure un quadre compartiu entre l'antic i el nou pla:

PLA ANTIC	PLA NOU
Ensenyament regulat pel RD 967/1988, de 2 de setembre	Ensenyaments regulats per la LOE en el RD 1629/2009, de 29 de desembre.
Primer, Segon i Tercer curs del cycle elemental CERTIFICAT DEL CICLE ELEMENTAL	Primer i Segon curs del nivell bàsic CERTIFICAT DE NIVELL BÀSIC Primer i Segon del nivell intermedi CERTIFICAT DE NIVELL INTERMEDI
Quart i Cinquè curs del cycle superior CERTIFICAT D'APTITUD	Primer i Segon curs del nivell avançat CERTIFICAT DE NIVELL AVANÇAT Aquest nivell s'implantarà el curs 2008/09

Com podeu veure, l'antic pla d'estudis tenia una duració de cinc anys, amb un primer cycle (elemental) que corresponia a un nivell intermedi i un de superior els dos últims anys. Sense la certificació del cycle elemental no es podia cursar el superior.

Ara, el nou pla, en lloc de dos, estableix tres nivells: bàsic, intermedi i avançat. Cada un amb una duració de dos anys, amb la qual cosa hi ha un any més d'estudis. Tres trets diferencials i alhora força importants són: 1) que a partir d'una prova d'anivellació es pot accedir a qualsevol curs, sigui del nivell que sigui 2) amb el títol de Batxiller es pot accedir directament al primer curs del nivell intermedi i 3) que l'edat d'accés és de 16 anys per als estudiants d'anglès com a primer idioma i 14 per als que volen cursar un idioma distint.

Suposem que durant els pròxims anys assistirem a una sèrie de canvis importants pel que fa a l'oferta educativa de les nostres escoles. A part del que ja s'oferta ara en la modalitat d'alumnat presencial, lliure i anglès a distància, s'hi afegiran cursos monogràfics, de formació del professorat i d'especialització. Esperem doncs que aquest esperit del Marc de Referència sigui una realitat i contribueixi a una major coordinació i col·laboració de tota la nostra comunitat educativa.

L'Escola d'Estiu de Mallorca i el Moviment de Renovació Pedagògica

Secretariat de l'Escola d'Estiu 08

Enguany estam de celebració. L'Escola d'Estiu de Mallorca fa 40 anys! Estau tots i totes convidats a l'IES Antoni Maura, del 25 al 29 d'agost.

Idò 40 anys... comptem! L'any 1968 es va celebrar la primera escola d'estiu, fruit de les activitats que duguè a terme el MRP (Moviment de Renovació Pedagògica de Mallorca). Els mestres que sortien de l'Escola Normal (l'antic Magisteri) es trobaven amb una escassíssima formació didàctica i juntament amb l'objectiu de recuperació i més formació pedagògicodidàctica l'Escola d'Estiu va esdevenir el primer i principal nucli de renovació pedagògica a Mallorca després de la guerra civil. Els mestres van seguir el model d'escola d'estiu de Barcelona i podem destacar com l'Escola d'Estiu de Mallorca és, després de la de Barcelona, la segona més antiga de tot l'estat Espanyol. La primera Escola d'Estiu se celebrà al Col·legi Lluís Vives amb el suport de Pius XII i l'escola Annexa, amb l'atenta mirada dels agents polítics i policials del moment que no pogueren evitar que un grapat de mestres es trobassin per fer sòlids els seus projectes, compartir

idees revolucionàries, aprendre els uns dels altres, somniat plegats i sentir-se acompanyats en la tasca d'educar. Aquests van ser i segueixen essent els objectius de les Escoles d'Estiu.

L'Escola d'Estiu de Mallorca ha passat per diferents etapes de més o menys esplendor, estudiades i ressenyades en el llibre *Les Escoles d'Estiu de Mallorca (1968-1996)* escrit per Ramon Bassa i Miquel F. Oliver en el 25è aniversari.

Així que enguany, que estam de celebració, estam segurs que quants més serem, més festa farem. Animau-vos, volem que l'Escola d'Estiu segueixi endavant, que segueixi essent un espai de reflexió i referència, un lloc on compartir noves idees, on seguir lluitant per entendre que el nostre alumnat, sigui d'on sigui, vengui d'on vengui, aprenguin a aprendre, a compartir de manera solidària, a estimar la nostra terra i la nostra llengua. Creim que l'educació és l'eina fonamental per seguir construint un món millor.

Estau tots i totes convidats a participar a l'edició d'enguany de la manera que vulgueu. Serem a l'IES

Antoni Maura de 9 a 15h. Podeu fer un curs o si en teniu més ganes en podeu fer dos, podeu venir a escoltar, a mirar, a participar en el cicle de xerrades que estam organitzant: Xerrant d'educació. Cada dia de la setmana n'hi haurà una amb una temàtica pensada per a fer sorgir el debat entre els ponents i el públic assistent. Aquestes xerrades són un punt molt important pel que fa al caire renovador i innovador que necessita l'Escola d'Estiu de Mallorca per a avançar i adaptar-se als nous temps. Més endavant rebreu tota aquesta informació en els llibrets informatius del programa d'aquesta edició 2008. Esperam que us agradi i aprofitam per convidar-vos a visitar la nostra nova pàgina web.

www.escoladestiumallorca.org

Dades d'interès del CEP

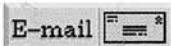
Centre de Professors d'Inca
C/. Mestre Torrandell, núm. 59 - 07300 INCA

971-507044

971-881052

General del CEP	cepinca@caib.es
Jaume Soler Capó	jsoler@dginnova.caib.es
Sacrament López Martínez	slopez@dginnova.caib.es
Isabel M. Cerdà Moragues	icerda@dginnova.caib.es
Victòria Alzina Femenies	cvalzina@dginnova.caib.es
Bernat Llabrés Martí	bllabres@dginnova.caib.es
Gregori Puigserver Canyelles	gpuigserver@dginnova.caib.es
Isabel M. Serra Serra	iserra@dginnova.caib.es
Antoni Ribot Caldentey	aribot@dginnova.caib.es
Joan Roselló Rigo	jrosello@dginnova.caib.es
Aina Ferrer Torrens	aferrert@dginnova.caib.es
Margalida Núñez Navarro	mnunyez@dginnova.caib.es

Pàgina web del CEP
<http://cprinca.caib.es>

AQUESTA REVISTA S'EDITA ÍNTEGRAMENT AMB PAPER RECICLAT.

L'edició del número que tens a les mans, de 750 exemplars, respecte a si s'hagués fet amb paper nou, ha suposat l'estalvi de:
21.500 l. d'aigua / 249 kWh d'energia
102 kg d'emissions de CO2 / 144 kg de fusta (0'8 arbres)

Canal de

Servei de Formació Permanent del Professorat
Centre de Professorat d'Inca
Illes Balears

C/ Mestre Torrandell, 59 (INCA)
Tel. 971 507044
Fax 971 881052
<http://cprinca.caib.es>
E-mail: cepinca@caib.es